

RAZGOVOR Z VLADIMIROM ZORCEM

Z doseženim ne smemo biti zadovoljni

Čeprav je že minilo sorazmerno precej časa od izteka minulega leta, mo vseeno naprosili predsednika PO DO Iskra Kondenzatorji Vladimir Zorca za krajši razgovor o minulem, 1983. letu.

„Čeprav se je pravkar izteklo že tretje leto gospodarjenja v hudih, lahko bi rekel vedno težjih ekonomskih pogojih,“ je začel naš razgovor Vladimir Zorc, „pa če pri tem pomislimo na razmere v Jugoslaviji, ali pa na razmere v svetu, moram nedvoumno ugotoviti, da sta naša delovna organi-

vičnejšemu nagrajevanju in podobno, ne pa, da bi se reševali pred izgubo.“ „In kakšna je bila, po vašem mnenju, proizvodnja v vaši delovni organizaciji lansko leto?“

„Proizvodnja je tekla v globalu skorajda nemoteno in bo približno za 17 % večja od predhodnega leta. Potreba domačega tržišča nismo mogli popolnoma slediti, kajti še vedno je predvsem eden izmed najbolj perečih problemov možnost oskrbe z reprodukcijskim materialom, pa ne samo z uvoznim, temveč tudi z domačim.

vozili 10 % več blaga kot v letu 1982, pa kljub temu v gospodarskem načrtu zapisanih količin ne dosegamo. Posledice so jasne: kronično pomanjkanje deviznih sredstev. Na področju izvoza nismo izkoristili vseh možnosti, saj niso redki primeri, ko smo z dobavami krepko zamujali. Izvoz je zagotovo področje, kjer moramo v letošnjem letu in sploh v bodoče doseči bistveno boljše rezultate. Le tako si bomo lahko zagotovili rednejšo oskrbo z materialom in seveda ob večji proizvodnji tudi večji dohodek ter vse, kar iz njega izhaja, tudi ustrežnejši osebni dohodek.

V nekaj pa smo se nedvoumno prepričali in sicer v dejstvo, da je naš kondenzator še kako potreben jugoslovanski elektroindustriji in programsko izredno zanimiv, pa naj gre za energetske, elektronske ali EOM kondenzatorje. Dokaz za to je nedvoumno v tem, da so vsi naši pomembni partnerji pripravljeni združevati devize in jih tudi združujejo in to sorazmerno precej več kot z ostalimi delovnimi organizacijami v Iskri.“

„Odkrito ste torej povedali tako o uspehih kot težavah vaše delovne organizacije v minulem letu. In kaj menite o perspektivah letošnjega leta?“

„Zagotovo ne smemo biti zadovoljni z doseženim in čakajo nas tudi v tem letu še težke naloge. Naj jih nekaj naštejemo: posodobitev celotnega programa, povečanje proizvodnih zmogljivosti, programiranje nenormiranih del in ustvaritev pogojev za boljše stimulacijo dobrega dela in doslednejšo delitev po delu. Seveda pa bomo morali ob vsem tem rešiti tudi še celo vrsto organizacijskih in kadrovskih vprašanj in vse to z enim samim namenom, da bomo le tako lahko kos vse težjim pogojem, ki nas čakajo v tem letu.“

Ena resnica in eno spoznanje pa zagotovo ostajata pri vsem tem nenehno nespremenjena in tudi preverjena v naši, še kar dolgi skupni preteklosti in sicer spoznanje, da je: v slogi moč. To pa nam tudi daje moč, da bomo tudi letos kos vsem viharjem in težavam, zlasti, če je tu volja za delo in ustvarjalnost,“ je zaključil naš krajši razgovor Vladimir Zorc.

D. Ž.

Iz semiške TOZD Elektronski kondenzatorji.

zacija in njen kolektiv uspeša najti takšne rešitve, ki so dostikrat kljub navedeno trenutno nerešljivim problemom prinesle to, da smo zaključili poslovno leto 1983 sorazmerno normalno. Nobeni temeljni organizaciji združenega dela pri nas ne grozi nevarnost, da bi lansko poslovno leto zaključila z izgubo. To pa pomeni, da bomo tudi vnaprej vse moči in sposobnosti lahko posvetili še boljšemu delu, povečanju storilnosti, izboljšanju medsebojnih odnosov, pra-

Zgodilo se je celo, da smo morali material zaradi nedobav jugoslovanskih dobaviteljev uvažati. Na določenih segmentih proizvodnje pa nam zaradi velikih izvoznih in seveda s tem prioritetenih obveznosti celo primanjkuje zadostne zmogljivosti strojev in opreme, kot na primer, pri programu kondenzatorjev za elektroniko.

Se hujše od izpada domače proizvodnje pa je neizpolnjevanje, oziroma nedoseganje izvoznih načrtov. Res je, da smo na konvertibilno območje iz-

DO KIBERNETIKA

V Instrumentih so presegli pričakovanja

Iskrina tovarna merilnih instrumentov v Otočah je sredi decembra lani dobila pomembno naročilo iranskega kupca — Do 15. marca mora izvoziti 55.500 merilnih instrumentov v skupni vrednosti 800 tisoč dolarjev, od tega je tretjino instrumentov morala izdelati do 15. januarja — S polno podporo vseh zaposlenih je tovarna presegla kratke roke

Gospodarsko sodelovanje z Iranom je v sedanjih političnih situaciji dokaj tvegano. Zato so v Instrumentih nestrno pričakovali podpis omenjene pogodbe in odprtje akreditiva za zagotovitev plačila naročenega blaga. Načrtovanje proizvodnje takih količin zahtevnih merilnih instrumentov je bilo zelo zahtevno. Potrebni repromaterial so pravočasno naročili, kar je bilo pogojeno tudi z odgovornim in učinkovitim pristopom strokovnih delavcev v skupnih dejavnostih DO Iskra Kibernetika v Kranju, predvsem v Nabavni službi.

Direktor temeljne organizacije Instrumenti dipl. ing. Jože Jelenc nam je ob našem obisku dal naslednjo izjavo: »Naša tovarna je eden od členov v verigi svetovne delitve dela in je po eni strani zelo odvisna od dogajanja na svetovnem trgu, po drugi strani pa od gospodarskih tokov v državi.

Posledica takih gibanj je bila v preteklosti zelo različna pokritost proizvodnje z naročili, zlasti v III. in IV. četrtletju lanskega leta pa smo bili priča predvsem pomanjkanju izvoznih naročil. Zato je bilo toliko bolj dobrodošlo

izvozno naročilo za iranskega kupca v vrednosti ca. 800 tisoč dolarjev. Doselej praktično največje izvozno naročilo v enkratnem znesku je bilo pogojeno z zelo kratkim dobavnim rokom. Ker so zmogljivosti naših proizvodnih linij za zahtevne instrumente bistveno manjše in ob upoštevanju izpolnjevanja ostalih planskih zadolžitve, smo morali tem zahtevam prilagoditi celotno organizacijo proizvodnje.

Danes že lahko ocenjujem, da nam je zahtevna organizacija dela, ob posebnem angažiranju vseh vodilnih in vodstvenih delavcev, podpora družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov ter popolnem razumevanju delavcev o potrebnosti takega načina dela, v celoti uspela.«

VSI NA DELO V PROIZVODNJO

Poglejmo, kako je delavcem Instrumentov uspelo doseči zastavljene naloge. Sprejeli so program ukrepov in aktivnosti za realizacijo izvoznega naročila za Iran. Program med drugim vsebuje prerazporeditev delovnega časa na 12 ur na vseh kritičnih proizvodnih linijah, premestitve delavcev za odpravo ozkih grl, omejitev gibljivega delovnega časa in dopustov, dvodnevno delo režijskih delavcev v proizvodnji, dnevno obveščanje kolektiva o izvajanju naloge in drugo. Poleg tega so se odločili, naj bi vsak delavec opravil najmanj osem prostovoljnih ur v proizvodnji za Iran ali, kjer se bodo pojavljala ozka grla.

Akcija je presenetljivo dobro stekla.

Direktor Instrumentov dipl. ing. Jože Jelenc ugodno ocenjuje izvozna prizadevanja.

V tovarni ni bilo delavca, ki ne bi poprijel po svojih najboljših močeh. Ozka grla so se najprej pokazala v pakirnici. Na pomoč je priskočil oddelek operativne priprave proizvodnje. Sledile so spodbude ostalih, najprej so se za prostovoljno delo odločili člani strokovnega kolegija z direktorjem Jožetom Jelencem na čelu. Prizadevanja za izvedbo naloge so podprli tudi komunisti, ki so prav tako opravili po osem prostovoljnih ur v proizvodnji. Vodilni in vodstveni delavci so kmalu presegli načrtovano število prostovoljnih ur, zato so sklenili, da bodo osem ur opravili vsak mesec, pridružili so se jim tudi predsedniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij.

Skratka, nikogar ni bilo, ki bi nasprotoval ali izražal nezadovoljstvo s to ak-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Prešernov dan

Kot vsako leto bomo tudi letos 8. februarja praznovali slovenski kulturni praznik — Prešernov dan. In kako proslaviti ta dan, ki je v srcih vseh Slovencev vedno obudil spomin na kulturo, na pesnika, na lepoto. Zlasti danes, v času hudih gospodarskih in drugih težav bi se zdelo navidez sleherni slavljenje pesnika in kulture morda celo odveč. Pa vendar ni tako, kajti prav v teh resnih trenutkih nam prav kultura lahko nudi marsikaj: od tihe zbranosti, želje po kakovosti, iskanja korenin, stremljenja po stabilnosti, globljem spoznanju — skratka, predajanje kulturi in njeni notranji moči ter svetlobi je lahko še kako pomemben stimulans slehernemu izmed nas, da z resno mirnostjo, treznim preudarkom, oboroženi s spoznanjem in zavestjo, kar vse lahko v veliki meri ponudi prav kultura, kljubuje in premaguje sam in skupaj z vsemi vse te gobe, težave in ovire, ki se nam jih je tudi v tem letu na naši razvojni poti toliko nakopičilo.

In končno, tudi Prešernova spoznanja, izkušnje, prestane bolečine in udarci, ki jih je nemalo doživel v svojem življenju, kot njegova vera v prihodnost, vse to sta sporočilo in izkušnja tudi za današnjo rabo in za današnji čas. In če v tej luči danes in zdaj pojmujejo tako naš kulturni in pesniški praznik, potem je vsekakor tudi črnogledosti manj, je manj tarnanja, manj obupavanja pa več samozvesti, zaupanja vase in notranjega bogastva, ki ga nudi prav kultura, potem tudi naša prihodnost ne bo tako temna in črna kot se nam včasih, v prebliskih obupa, le zardi.

In če bomo v tem smislu proslavljali spomin na pesnika inz njim na vso našo dosedanje kulturo in umetnost, sem pa sodi tudi človeško delo, sleherni človeško delo kot del človekove ustvarjalnosti in njegovega obstoja, potem bomo zagotovo najdoslednejše in notranje zbrani najlepše proslavili spomin na pesnika in na praznik, ki smo mu položili temelje in ga razglasili morda prav v najusodnejšem času naše zgodovine, med našim narodnoosvobodilnim bojem.

D. Ž.

PRED PROBLEMSKO KONFERENCO ZKS

Za politiko opiranja na lastne sile

Predlagana problemska konferenca Zveze komunistov Slovenije o aktualnih vprašanjih razvoja in krepitve inovacijske sposobnosti delavcev v združenem delu o kateri smo poročali že v prejšnji številki je nadaljevanje kontinuirane aktivnosti ZKS v smeri spodbujanja, pospeševanja in krepitve samoupravno organiziranih ustvarjalnih sposobnosti nosilcev inventivne in raziskovalno-razvojne ter drugih inovacijskih dejavnosti.

V lanskem letu je CK ZKS obravnaval posebna vprašanja raziskovalno-razvojne dejavnosti tudi v razpravah na sejah CK ZKS o samoupravnih integracijskih procesih v gospodarstvu, o aktualnih vprašanjih kadrovske politike ter o uresničevanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Program dolgoročne gospodarske stabilizacije, in še posebej gradivo „Temelji strategije tehnološkega razvoja“, prav tako pomeni pomembnejšo podlago za razpravo in postavitev inovacijske dejavnosti v okviru izpeljave politike opiranja na lastne sile.

Za ovrednotenje rezultatov dosedanje aktivnosti sta pomembna tudi oba družbena dogovora, ki urejata naloge nosilcev pri razvoju in krepitvi inovacijske dejavnosti: 1) Družbeni dogovor o inovacijah, ki je v Sloveniji veljaven od februarja 1977 in 2) jugoslovanski družbeni dogovor o spodbujanju in vrednotenju ustvarjalnosti, ki je veljaven od junija 1977. Na uresničevanju stalnih nalog, opredeljenih v navedenih dogovorih že doslej v Sloveniji organizirano delujejo podpisniki družbenega dogovora o inovacijah. Svoje akcije usklajujejo v koordinacijskem odboru podpisnikov družbenega dogovora o inovacijah (KODDI).

V okviru uresničevanja politike opiranja na lastne sile ter izvajanja dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije pa potrebo po širši družbeni akciji za krepitev inovacijske sposobnosti utemeljuje še vrsta drugih dejstev:

Naš tehnični napredek je v sedemdesetih letih slonel predvsem na razvejanosti investicijski dejavnosti, premalo selektivno kupovanje tuje tehnologije pa ni bilo naklonjeno močnejšemu opiranju proizvajalcev na lastne inventivne sposobnosti ter domače raziskovalno-razvojne zmogljivosti. Delež proizvodnje, ki je slonela na domači tehnologiji, je padel od 51 % v letu 1974 na 40 % v letu 1978, pri čemer pa se je večala tudi odvisnost od uvoza surovin in reprodukcijskih materialov za novo vpeljavno proizvodnjo.

Inventivna dejavnost je v Jugoslaviji in Sloveniji še vedno na zelo nizki ravni, kar utemeljuje tezo, da prav na področju družbenousmerjene inovacijske dejavnosti leže neaktivirane še izjemne ustvarjalne rezerve. Če vzamemo ilustrativno za kazalec ravni aktiviranih ustvarjalnih sposobnosti število registriranih patentov na 10.000 prebivalcev, potem ni težko oceniti, kolikšne so še neizkoriščene ustvarjalne sposobnosti delavcev v zdru-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Za politiko opiranja na lastne sile

(Nadaljevanje s 1. strani)

ženem delu: leta 1980 je bilo število registriranih patentov na deset tisoč prebivalcev v Jugoslaviji 0,3, v Bolgariji 2,0, v Grčiji 2,2, v Turčiji 0,1, v Češkoslovaški 5,6, v Finski 4,0, v Italiji 1,4, v Japonski 3,9, v Nemški DR 3,5, v ZR Nemčiji 3,3, Norveški 5,2, v Romuniji 0,9, v Švici 9,4 itn.

Delež priznanih patentov slovenskih avtorjev v celotnem številu jugoslovanskih patentov v zadnjih letih prejšnjega desetletja ni bil slab — med 23 % in 41 %, vendar pa tako v Jugoslaviji kot v Sloveniji pretežna večina patentov pomeni plod individualne ustvarjalnosti, saj se le v zanemarljivem številu med prijavitelji patentov pojavljajo OZD materialne proizvodnje ali pa raziskovalno-razvojne organizacije.

Organiziranja in pravnega urejanja inventivne dejavnosti se še vedno lotevamo preveč formalistično, medtem ko po drugi strani podcenjevanje prispevka inventivne dejavnosti k izboljševanju materialnega položaja OZD omogoča, da se tudi v ocenjevanju gospodarske koristi posameznih izumov ali tehničnih izboljšav ter v določanju odškodnin avtorjem predlogov prepogosto uveljavljajo preveč subjektivni kriteriji in razpoloženje do inovatorjev. Večina OZD v Sloveniji doslej tudi ni uspela poiskati samoupravne rešitve za presežanje tistih omejitvenih določil in tolmačenj, ki ne priznajo pravice do ustreznih nagrad in odškodnin celim skupinam delavcev.

Podcenjevalen odnos do množične inventivne dejavnosti je gotovo tudi med vzroki, da le manjše število OZD problematiko inventivne dejavnosti vključuje tudi v razprave o planih in gospodarskih načrtih TOZD ter da v zaključnih računih le redko namenjajo tudi posebna sredstva za razvoj invencij in tehničnih izboljšav ter za nagrade in odškodnine avtorjem izumov, tehničnih izboljšav iz koristnih predlogov.

V procesih intenzivnejšega vključevanja v mednarodno delitev dela ugotavljamo, da v primerjavi s ponudbo tujih konkurenčnih proizvajalcev zaostajamo v pogledu produktivnosti dela proizvodnih stroškov, doseganja standardne kvalitete proizvodov, pogosto pa tudi na področju oblikovanja, kar bistveno vpliva tudi na komercialno uspešnost izvoznih poslov. Samoupravno dogovorjena in usmerjena inventivna dejavnost vseh delavcev je zato eden od načinov, ki more prispevati, da bi dohodek OZD rasel hitreje od samega fizičnega obsega proizvodnje, da bi se ustvarjali ugodnejši pogoji za gospodarsko rast, za ohranjanje življenjske ravni delavcev in za doseganje drugih ciljev stabilizacijskega programa.

D. Ž.

V Instrumentih so presegli pričakovanja

(Nadaljevanje s 1. strani)

cijo. Do sredine januarja se je odzvala že dobra polovica članov kolektiva. Delavci Instrumentov so zelo zadovoljni, da imajo delo, saj so v preteklih obdobjih že občutili pomanjkanje naročil. Zato jim ni težko priti v tovarno ob sobotah ali nedeljah. Poleg rednih nalog bodo morali do 15. marca izdelati 45.000 instrumentov z vrtljivim železom, 5.500 frekvencometrov in 5.500 cos — metrov, ki jih je naročil iranski kupec. Do 21. januarja so opravili že 3.779 prostovoljnih ur ali 76 odstotkov predvidenega fonda ur.

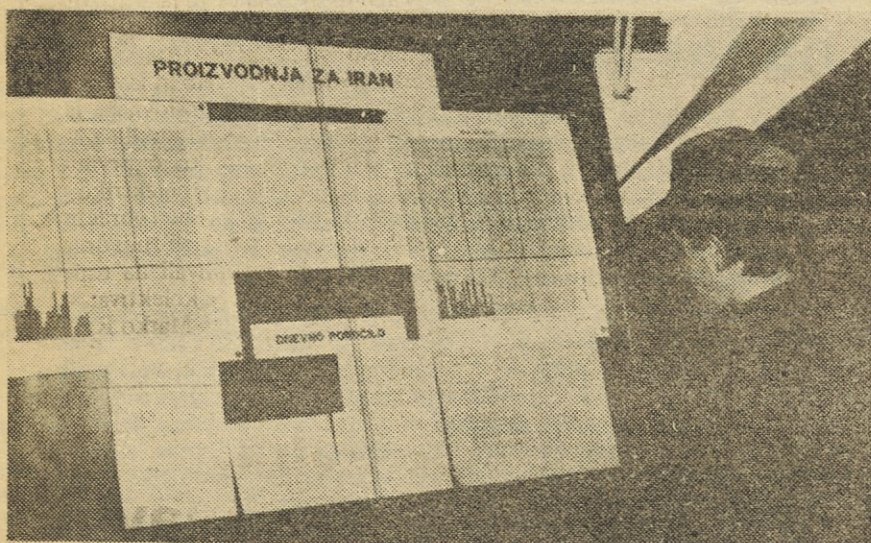
UPOKOJENI DELAVCI SE VRAČAJO V TOVARNO

Plod pristnih stikov, ki jih goji Tovarna merilnih instrumentov z nekdanjimi sodelavci, je tudi njihovo sponzorstvo vračanje v kolektiv in prostovoljna

pomoč pri izpolnjevanju omenjene izvozne obveznosti. Na družabnem srečanju pred novim letom so se upokojenci Instrumentov seznanili z velikimi napori vseh članov kolektiva za doseganje izvoznih naročil in izrazili pripravljenost za prostovoljno delo, če bo še naprej toliko dela. Njihova pomoč je bila letos še kako potrebna — povabili so jih — in prišli so! Okrog 20 se jih je že odzvalo in opravilo precejšnje število prostovoljnih ur.

S prostovoljnim delom so priskočili na pomoč tudi učenci na proizvodnem delu. Med prostovoljci je bil tudi Vladimir Silič, predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica. Vse to dokazuje, da so Instrumenti zdrav, enoten kolektiv, ki se zaveda svojih sposobnosti.

Alojz Boc

Kolektiv je dnevno seznanjen s potekom proizvodnje za Iran.

Klub inovatorjev vabi

VSE ŠTIPENDISTE ISKRE, KI SE ŽE ALI BI SE RADI UKVARJALI Z ELEKTRONIKO, DA SE NAM PRIDRUŽIJO

- če si začetnik in ti nič ne uspeva
- če zgubljaš čas po trgovinah in nič ne dobiš
- če potrebuješ raznorazne najnovejša načrte
- če si absolvent in bi rad prišel do gradiva za tvojo diplomu

PRIDI V KLUB IN SKUPAJ BOMO REŠILI TVOJE PROBLEME.

Stopnja izobraženosti ter starost nista ovira, važna je le volja do dela. V Klubu ti bo na razpolago elektronska oprema in ročno orodje. Dobimo se vsak ponedeljek med 18. in 20. uro. Takrat se tudi pogovorimo o nadaljnjem delu med tednom ter tekočih problemih.

Klubske prostori so v Ljubljani, Rožna dolina, c. 6 (nad gostilno KATRKA, vhod z dvorišča). Ob ponedeljkih nas lahko pokličete na tel. št.: gostilno KATRKA, vhod z dvorišča). Ob ponedeljkih nas lahko pokličete na tel. št.: 061-266-801 med 18. in 20. Pišete nam lahko na:

KLUB INOVATORJEV Iskra, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI.

Julij Novljan.

Tržno področje Razviti zahod II je glede na konvertibilni izvoz daleč najmočnejše v Iskri Commerce. Vodi ga dolgoletni Iskrin strokovnjak Julij Novljan in z njim je stekla beseda o lanskim uspehih in težavah pri Iskrinem nastopu na tržiščih Avstrije, Švice, Zahodne Nemčije in Skandinavije ter, seveda, tudi o načrtih za letos. Takoj moramo poudariti, da je Iskra v minulemu letu izvozni načrt v višini nekaj manj kot 42 milijonov dolarjev skoraj povsem uresničila: približala se mu je na 99 %.

Po posameznih državah smo v Zvezno republiko Nemčijo lani izvozili za 12 milijonov mark več kot leto prej, v Skandinavijo, preračunano v njihove nacionalno valute, za skoraj tretjino več, nekoliko pod načrtovanim planom pa je bil izvoz v Avstrijo in Švico, čeprav je bil precej večji kot v letu 1982.

Omenjenih 99 % izvoznega načrta velja za izvoz, preračunan v dolarje, kajti izvozne številke v nacionalnih valutah in z njimi tudi končni odstotek so povsem drugačne, predvsem pa dosti bolj vzpodbudne. Verjetno je odveč poudarjati, da se je dolar lani okrepil tudi do drugih valut in ne samo dinarja. V Iskrismo se pač odločili za obračunavanje našega izvoza in uvoza v dolarjih in je torej omenjenih 99 % končen in tudi statističen podatek.

Najpomembnejša Iskrina izvoznika v evropske države, ki jih obdeluje tržno

DO TELEMATIKA, TOZD PTN, BLEJSKA DOBRAVA

Letos osem krat večji izvoz

Delovni kolektiv tovarne posebnih telekomunikacijskih naprav delovne organizacije Telematike na Blejski Dobravi šteje 460 zaposlenih. Prizadevanja tega delovnega kolektiva prav gotovo zaslužijo več pozornosti, vendar naj za danes spregovorimo zlasti o delu njihove proizvodnje za izvoz.

Lani so delavci na Blejski Dobravi načrtovali izvoz v skupni vrednosti 360 dolarjev. Sredi letošnjega januarja pa so sklenili pomemben posel z naročnikom iz Irana. Tja naj bi namreč v treh delih in to do 1. marca, 1. aprila in do 1. maja izvozili skupno 90 crossbar telefonskih central in sicer 50 central PABX—25-C, ter po 40 central PABX—50C in PABX—100C. Sklenjeni posel z iranskim naročnikom predstavlja vrednost nekaj več kot 1 milijon dolarjev, medtem ko pa ta naša tovarna za letos načrtuje v celoti za 2,8 milijonov dolarjev izvoza.

Za izpolnitev naročila za Iran bodo morali delavci na Blejski Dobravi vsekakor krepko zaviti roke, saj predstavlja izdelava 90 telefonskih central PABX ob vseh ostalih proizvodnih nalogah gotovo zelo obsežno in zahtevno obveznost, pri kateri pa si spriči nujnosti izvoza ne bodo smeli privoščiti nikakršne zamude.

Zanesljivo pa lahko računamo, da se bo marljivi delovni kolektiv te naloge lotil z vso potrebno požrtvovalnostjo in resnostjo. Razumljivo je, da za vestno izpolnitev naročila ne bo zadostovalo le delo v normalnem delovnem času, pač pa bodo delali v tem obdobju v treh izmenah in ob prostih sobotah, skratka pripravljani so vložiti vse napore samo, da bodo v predpisanem roku naročilo v celoti izpolnili.

-J.C.

Iskra v Avstriji, Švici, ZR Nemčiji in Skandinaviji

Tržno področje Razviti zahod II. je lani uresničila izvoz 99. odstotek Plan za letos je 48 milijonov dolarjev — Iskrin izvoz v te evropske države bil lahko še dvakrat večji, če... če se tovarnam ne bi bilo treba beliti zaradi pomanjkanja repromaterialov, če ne bi bilo jugoslovanskega mena, kot je uvoz materiala na dodelavo, če ne bi bili tako »šlampasti proizvajalci in trženju), če bi bili Iskrini izdelki lepši, če...

področje Razviti zahod II, sta še naprej delovni organizaciji Elementi in Široka potrošnja. »Osebo menim«, poudarja direktor Novljan, »da bo Široka potrošnja še več let igrala vodilno vlogo, kajti z Iskrinimi profesionalnimi sistemi nismo še na dovolj visoki tehnični ravni, niti konkurenčni, zaradi določene zaprtosti nekaterih tržišč, recimo na področju telekomunikacij.«

Po mnenju našega sogovornika bi lahko Iskra izvozila lani v ta del Evrope vsaj še dvakrat več izdelkov, če se ne bi srečevala s številnimi objektivnimi, vse preveč pa tudi subjektivnimi problemi. Med prve je Julij Novljan uvrstil pomanjkanje premnogih reprodukcijskih materialov, pa tudi, kot ga je krstil, jugoslovanski fenomen, ko nam tuji kupci pošiljajo repromaterialne na dodelavo.

Med subjektivne, s tem pa tudi manj razumljive probleme, je direktor Novljan na prvo mesto postavil, če uporabimo njegov besednjak, »strahotno šlamparijo«. »Ponudb zlepa ne damo od sebe, na pisma kupcev odgovarjamo sila počai, ne spoštujemo dogovorov

nja. Lani si nismo upali poslati nobenega izdelka na to razstavo, ne vem ali bomo to uspeli do letošnjega aprila. Kdo je kriv za to, ali naš Marketing

Tržno področje: Razviti zahod II

Obdeluje tržišča Avstrije, Švice, Zvezne republike Nemčije in Skandinavije

Vodje področja: Julij Novljan

Vodje sektorjev:

Avstrija, Švica, Lichtenstein — Miha Šefic
Zvezna republika Nemčija — Alfred Breclj
Skandinavija — Andrej Bele

Direktorji Iskrinih predstavitev:

ZR Nemčija — Drago Pavšič
Švica — Bogdan Košar
Skandinavija — Igor Triller
Avstrija — zastopa nas firma Intrade iz Celovca.

LANSKA REALIZACIJA IN PLAN ZA LETOS

Realizacija 1983	dolarjev
ZR Nemčija	29.476.00
Avstrija — Švica	8.196.000
Skandinavija	3.596.000

Plan 1984	
ZR Nemčija	33.000.000
Avstrija — Švica	9.800.000
Skandinavija	5.200.000
	48.000.000

glede dobavnih rokov, kakovosti in še in še bi lahko naštel. Ob vsem tem pa bi rad dejal, da smo v Iskri sposobni narediti dober izdelek, toda vprašljiva zanesljivost nekaterih izdelkov nam zapira še tista redka vrata v zahodnem svetu.

Tudi oblikovanost Iskrinih izdelkov je iz leta v leto slabša. Svoje dni smo imeli Iskrin hišni stil in smo za nekatere izdelke na hannoverskem sejmu Die gute Industrieform dobili lepa prizna-

pa zahtevajo Iskrine tovarne čisto nekaj drugega? Velike svetovne firme torej naša konkurenca, imajo te stvari že zdavnaj rešene: nek nov izdelek, ki more na tržišče, če ga niso potrdili, odobrili tudi oblikovalci.

Tudi o Iskrinih izdelkih, s katerimi predstavljamo na mednarodnih sejmih, bi rekel lahko marsikaj pikrega: mnogi so oblikovno nemogoči, pogosto so odrgnjeni, zarjaveli, z napakami, itn.

Seveda smo direktorja Julija Novljanja povprašali tudi za načrte tržnega področja, ki ga on vodi, v tem letu d. Avstrijo, Švico, Zahodno Nemčijo in Skandinavijo naj bi Iskra letos izvozila za 48 milijonov dolarjev, torej za približno 8 več kot lani. Direktor Novljan poudarja, da je to izvozna številka realna, »saj sem prepričan, da bodo letošnje proizvodne razmere najtežje v Iskrini zgodovini, pri čemer mislim, da sti na preskrbljenost z reprodukcijskimi materiali. Vsak mesec moramo to izvoziti za približno 4 milijone dolarjev

(Nadaljevanje na 3. strani)

Razpis nagrad Iskre za leto 1984

Na osnovi 16. člena in v skladu s členi 3., 5., 11., 17. in 18. Pravilnika o nagradah in priznanjih Iskre (objavljen v glasilu Iskra št. 41 z dne 22. 10. 1983) objavljamo

RAZPIS

1. za eno »Glavno nagrado Iskre«, ki se podeli delavcu Iskre za

- dolgoletno ustvarjalno delo ali
- vrhunske dosežke trajnega pomena, ki so odločilno prispevali k uresničevanju družbeno-ekonomske vloge Iskre in k njenemu splošnemu ugledu v ožji in širši družbeni skupnosti;

2. za pet »Nagrad Iskre«, ki se podelijo posameznim delavcem Iskre, skupini delavcev Iskre in drugim fizičnim, oz. pravnim osebam za

- izjemne dosežke na posameznih področjih pri razvoju samoupravljanja in družbenopolitičnih dejavnosti in
- pomembne dosežke na področju inovacij, trženja, gospodarjenja, razvoja organizacije, poslovanja, produktivnosti dela kvalitete, oblikovanja, izgrajevanja odnosa do dela, izgrajevanja odnosa med Iskro in zunanjimi institucijami ter na drugih pomembnih področjih v SOZD Iskra.

Kandidate za nagrade lahko predlagajo Komisiji za nagrade in priznanja Iskre:

- vsak delavec,
- samoupravni organi,
- družbenopolitične organizacije in
- poslovodni organi

organizacij združenega dela Iskre.

Pisni predlog mora vsebovati:

- ime in naslov predlagatelja,
- priimek in ime, poklic kandidata(ov) ter dela in naloge, ki jih opravlja(jo), oz. firmo, ali ime domače, oz. tuje organizacije,
- predlog za vrsto nagrade (iz tč. 1 ali 2),
- vrsto, področje, obseg in uspeh dolgoletnega ustvarjalnega dela, ali vrhunske dosežke trajnega pomena (iz tč. 1)
- vrsto, področje, obseg in uspeh izjemnih ali pomembnih dosežkov na posameznih področjih (iz tč. 2),
- obširno obrazložitev in utemeljitev s potrebnimi dokazili in
- družbenopolitično oceno kandidata(ov), če gre za domačo fizično osebo(e).

Podpisan predlog je treba dostaviti najpozneje do 30. aprila na naslov: SOZD Iskra DSSS — Tajništvo samoupravnih organov, Ljubljana, Trg revolucije 3/12.

Komisija za nagrade in priznanja Iskre po postopku, določenem v pravilniku, oblikuje predlog o podelitvi nagrad, ki ga posreduje v dokončno odločitev delavskemu svetu SOZD Iskra, najpozneje do 1. junija.

Nagrade slavnostno podeli predsednik DS SOZD Iskra na proslavi dneva Iskre — dneva borca.

Sklep DS SOZD Iskra o podelitvi nagrad bo objavljen v glasilu Iskra.

Kako so lani poslovali v Industriji elementov za elektroniko

Splošna ocena poslovanja v lanskem letu v DO IEZE je bila predmet pogovora s predsednikom KPO te delovne organizacije Stanetom Kovačičem, ki je v uvodu povedal: »V IEZE so ljudje, vključeni v realizacijo proizvodnje, naredili veliko. Celotni plan je presežen z indeksom 103. Ta podatek dobi večjo težo ob upoštevanju pogojev gospodarjenja v preteklem letu.«

Začetek lanskega leta in že jesen '82 prinesla znanih pogojev gospodarjenja, ki so se še med letom nekajkrat spreminjali. Kljub temu je lanski plan glede na leto '82 povečan z indeksom 124, kar je veliko. Pri tem seveda velja, da vse temeljne organizacije niso bile enako uspešne. Elektroliti, Keramika in Upori plana niso dosegli, med najboljšimi v letu '83 pa so bili Oro-djarna s 122, Magneti s 117 in Feriti s 112%.

Prodaja seveda izhaja iz rezultatov proizvodnje. Primarni cilj realizacije izvoza v preteklem letu je edina postavka, ki ni v celoti izpolnjena, ampak v višini 94%. To sicer ni slab dosežek, vendar z njim ne smemo biti zadovoljni. Vzrok za to pa je prvi kvartal lanskega leta, ko nismo bili pokriti z naročili za izvoz, kar velja predvsem za Upore, Keramične kondenzatorje in Potenciometre. Edina temeljna organizacija, ki je realizirala izvoz s 110% so Polprevodniki s 4,8 mio realiziranih dolarjev izvoza, kar pomeni 34% celotnega izvoza naše delovne organizacije.

Ekonomski kazalci poslovanja na podlagi 9-mesečnega obračuna in 11-mesečnega začasnega obračuna so zelo strogodni in večinoma preko stopnje inflacije (indeks 140 do 150).

Da so ekonomski kazalci tako ugodni gre pripisati dejstvu, da smo se pravčasno zavedali, kakšno bo leto 83, da so vseh temeljnih organizacij sestavili: mojn sprejeli akcijske programe kot sestavni del plana in jih ob periodičnih, obračunih po potrebi korigirali. Vsaka posameznik v delovni organizaciji je bil seznanjen s planom in nalogami za leto, dosegajoč planne cilje, čemur gre zahvala, da nobena temeljna organizacija izvoza ni poslovala z motnjami.

Težave smo imeli z devizno in dinar-likvidnostjo, ki se je proti koncu leta še stopnjevala. Tako smo zaključili leto z blokiranim deviznim računom in v praznim dinarskim računom. To je bil problem, ki ga rešujemo v okviru

SOZD, kjer moramo najti rešitev v primerih deviznih terjatev do kupcev (lani 2 mio dolarjev) in do naših Iskrinih dolžnikov z vidika dinarskih terjatev.

Druge težave je z nabavo reprodukcijskega materiala, saj je zaradi neenakomernih dobav moten proizvodni proces, treba je menjavati vrste in serije izdelkov. Upoštevajoč navedene težave dobi omenjeni indeks 103 večjo vrednost.

Zaposlovanje v naši delovni organizaciji v preteklem letu je bilo v okviru planiranega, osebni dohodki v okviru družbenih meril, na področju investicij pa sta zaključeni dve, v Feritih in Keramičnih kondenzatorjih.

Z izjemo izvoznega plana smo s poslovanjem v letu 83 zadovoljni.

V letošnjem letu planiramo povečati proizvodnjo za 18%, ostale dohodkovne kategorije med 30 in 40%, povečanje izvoza pa je planirano z indeksom 129.

Za vsako temeljno organizacijo, za vsak tržni segment posebej je treba izdelati strategijo izvoza za obe smeri. Pojavljajo se namreč podobne težave kot lani na začetku leta, saj primanjkuje izvoznih naročil, trenutno najbolj za Potenciometre kot drugega največjega izvoznika. Zunanjetrgovinska devizna bilanca je skrbno izdelana po posameznih temeljnih organizacijah in za celotno delovno organizacijo. Ta nam kaže, da bi se ob zdaj sprejetih merilih ZIS morali devizno pokriti. Pri tem da mora kot doslej priti do izraza solidarnost med temeljnimi organizacijami, saj nekatere svoj uvoz pokrivajo z izvozom do trikrat, druge samo do 30%.

Investicije v letu 84 v Polprevodnikih in Keramiki so pred realizacijo, v Uporih pa v fazi pripravljenosti projektov. Investicija za Polprevodnike pomeni zadnjo možnost pred nastajanjem večjih problemov. Prvič v zgodovini tovarne bodo dobili primerne prostore za proizvodnjo polprevodnikov. To velja za procesni del, kot drugo pa novo teh-

nologijo, ki odpira možnost elementov, komplementarnih z mikroelektroniko, kar tvori zaključen proces: usmerjanje, izvajanje, izvrševanje.

Odveč je govoriti, kaj pomeni nova investicija za Keramiko, ki je ena izmed najslabše opremljenih temeljnih organizacij v Iskri. Ta investicija bo dala osnovne pogoje za delo, koncentracijo proizvodnih postopkov na enem mestu, uporabo tehnologij za zadovoljive in konstantno dobre rezultate ter pogoje za humanizacijo dela. Po prvih letih obveznosti do investicije se bo produktivnost bistveno popravila in tudi, ta temeljna organizacija bo lahko pristala v ekonomsko trdnjih vodah.

Milan Krapež

DO IEZE - TOZD KERAMIKA

Delavnost, dobri programi in zaupanje

V času stabilizacijskih prizadevanj je pomembno, da zagotovimo hitrejši razvoj predvsem z dobrimi razvojnimi in proizvodnimi programi. Toda sami programi še ne omogočajo večje proizvodnje in izvoza. Potrebno je več. Pripravljenost do dela in zaupanje v napredek ter zaupanje do sodelavcev so pomembni predpogoji dolgoročnega uspeha.

V Iskrini tovarni Keramika so dokazali in z rezultati poslovanja tudi potrjujejo, da se ne ustrašijo še tako težkih delovnih razmer. V skrajno nemogočih prostorih in 100 % odpisani opremi so uspešno izvršili sanacijo v letih 1981 in 1982 in dosegajo dobre rezultate tudi v letu 1983. Ne gre samo za skokovito naraščanje dohodka, ki je rezultat povečanega napora vseh zaposlenih. Gre za ugotovitev, da z izrabljeno opremo in v neustreznih prostorih omogočajo izvoz skoraj 5 milijonov dolarjev izdelkov, sami pa prek sporazumov o skupnem prihodu ustvarijo 520.000 dolarjev izvoza.

Področje elektronskih elementov, katerih osnova ali podlaga je keramika, je v svetu podvržena močni, zlasti kvalitetni in cenovni konkurenci. Uspehi, ki jih tovarna elektronske keramike in ostale tovarne elektronskih elementov dosegajo na zahodnem trgu, pa so posledica tudi velike delovne vneme, ki se odraža tudi z delom ob sobotah, nedeljah in v tretji izmeni.

Za trajnejše uspehe so poleg vestnega dela in prizadevnosti potrebni perspektivni proizvodni programi. Take imajo v Iskrini tovarni elektronske keramike. Združili bodo dobro delo in dobre programe in rezultat ne bo izostal. Ob upoštevanju dejstva, da ustrezni prostori in oprema dajejo dobre rezultate (za dane razmere seveda), bodo z izgradnjo nove tovarne uspehi lahko večji.

Izdelava hibridnih elektronskih vezij ni možna brez dobre keramike, katero načrtujejo v proizvodnji v okviru proizvodno tehnološke menjave z LR Kitajsko. Z njo so podpisali kooperacijsko pogodbo, preko katere bodo v menjavi dobili dva proizvodna sistema. Eden od teh bo sistem za vlečenje keramične folije. Za boljšo proizvodnjo bodo Iskrini strokovnjaki za en mesec na treningu v kitajski tovarni Hong Ming. O tem drugič več. Proizvodnja te keramike bo znašala med 150 in 250 milijonov din in bo več kot 50-odstotno realizirana v izvozu.

Racionalnejša in kvalitetnejša proizvodnja keramike za upore bo realizirana preko suhega stiskanja uporov, za kar teče inovacija. Razvoj je bil uspešno zaključen. Začetek preiskusne proizvodnje na eni od štirih stikalnic, kolikor jih bo nameščenih v končni fazi, se je pričel v mesecu oktobru 1983. Posebna prednost stiskanja nosilcev za upore je poleg kvalitete prihranek na prostoru (3 x) in zmanjšanje števila zaposlenih od 80 na 12 delavcev.

Ena od pomembnih usmeritev keramike, ki se s specialno tehnično keramiko usmerja v samostojen izvoz na zahodna tržišča, je izdelava temperaturnih in sond za analize, ki jih potrebujejo v železarnah in livarnah. Doslej so te sonde pa tudi drugo keramiko, ki jo v keramiki že proizvajajo, uvažali z zahodnega trga. Razvoj ene od sond je zaključen in v teku je preizkusna proizvodnja. V letu 1984 bo s proiz-

DO AVTOELEKTRIKA

Kljub težkim pogojem dobri rezultati

Čeprav zaključni račun za preteklo leto še ni v celoti predstavljen, pa lahko že podamo kratko oceno poslovanja Iskre Avtoelektrike Nova Gorica v letu, ki se je izteklo pred dobrim mesecem. Rezultati, ki so že znani, so vzpodbudni, vsekakor pa je najvažnejše, da ne bo nobena od 10 temeljnih organizacij, kolikor jih je v Avtoelektriki poslovala z izgubo.

Vedno, ko smo med letom pisali o poslovanju Iskre Avtoelektrike, vedno smo omenjali pomanjkanje raznih vrst repromateriala. Seveda pa je prav ta vplival v veliki meri na neizpolnjevanje planiranega obsega proizvodnje. Tako je ostajala neenakomerna oskrbljenost z reprodukcijskim materialom, problem tudi v zadnjih treh mesecih lani.

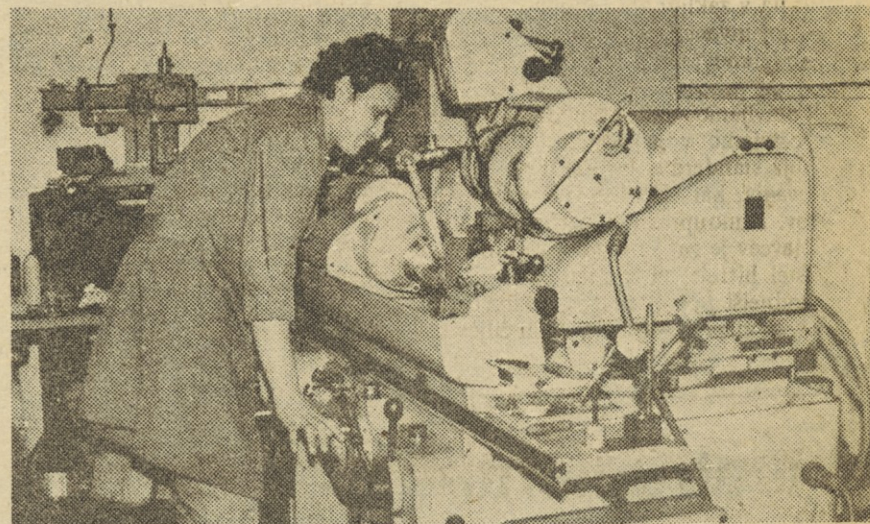
In prav zato ocenjujemo v Avtoelektriki slabše izkoriščanje kapacitet ter skoraj za 10 % manjšo proizvodnjo od načrtovane.

Posebno kritično z oskrbo z surovinami je bilo v tovarni malih zaganjal-

kar 13 odstotkov večja, kot je zapisano v planu za leto 1983.

Če gledamo na dejstvo, da je poslovanje na domačem trgu vse bolj podrejeno in odvisno od izvoznih dosežkov, so bili tudi v Avtoelektriki vsi napori usmerjeni v izpolnjevanje izvoznih obveznosti, zato je bilo predvsem v zadnjih mesecih lanskega leta zadovoljevanje potreb domačih kupcev nekoliko slabše kot v preteklih obdobjih. Rezultati v izvozu so dobri, v veliki meri pa so „posledica“ velikih naročil iz Irana.

Zdaj že z gotovostjo trdimo, da bomo plan izvoza presegli za okrog 10

V komenski Iskri komaj čakajo nove prostore.

nikov, to pa je glavni vzrok, da je v tej tovarni z 340 zaposlenimi največje odstopanje od plana. Prve številke kažejo, da so v preteklem letu napravili okrog 70 tisoč zaganjalnikov manj, kot so planirali.

Tudi v tovarni generatorjev in v tovarni žarnic bo verjetno izpolnjen plan proizvodnje le okrog 90 odstotkov. Po prvih ocenah pa bodo plan proizvodnje presegli edino v tovarni AET v Tolminu. V tovarni vžigalnih tuljav v Bovcu pa je glavni problem prilagajati proizvodnjo prodajnim možnostim, saj že dlje časa beležijo velik izpad prodaje vžigalnih tuljav na domačem trgu.

Vrednost prodaje pa bo kljub vsem zapletom presegla načrtovalni obseg. Dosedanje ocene kažejo, da bo

vodnjo samo enega tipa te sonde nadomeščeno za 500.000 dolarjev uvoza, ki je sedaj nujen.

Investicijski program keramike, ki je izdelan in gre v realizacijo (izgradnjo) spomladi l. 1984, vsebuje poleg teh tudi nekatere druge programe. Proizvodnja v Iskrini tovarni keramike kaže, da težke gospodarske razmere narekujejo večjo delovno aktivnost in boljšo programsko usmerjenost, vse to pa prispeva k boljšim kratkoročnim in dolgoročnim uspehom.

O. Z.

Iskra v Avstriji, Švici, ZR Nemčiji in Skandinaviji

(Nadaljevanje z 2. strani)

morebitne izpade, pa bomo pozneje težko nadoknadili zaradi omejenih proizvodnih zmogljivosti.

Iskrinim komercialistom je doslej uspelo zagotoviti že približno 70 % naročil od omenjenih 48 milijonov dolarjev. Dogaja se celo to, da ima Iskra Commerce že zdaj za nekatere Iskrine tovarne preveč naročil, za druge pa premalo in ta razkorak bo treba čimprej premostiti. Tako imajo med drugim preveč naročil za elektromotorje in sesalnike iz Železnikov, pa za trboveljske polprevodnike. Najslabše je doslej pokrita z naročili delovna organizacija Avtomatika. »Prav to me osebno tudi najbolj skrbi, tudi zato, ker ima prav Avtomatika enega najbolj perspektivnih proizvodnih programov v Iskri, žal pa z njim v zahodnem svetu še vedno nismo dovolj konkurenčni. Kljub temu ima tudi Avtomatika dosti zanimivih izdelkov za zahodno evropsko tržišče, kot na primer releje, varilne aparate, itd.«

Verjetno ni bilo nobenega pomembnejšega Iskrinega dogovora o Iskrini zunanje-trgovinski problematiki in nobene Iskrine tradicionalne ZT-konference na kateri ne bi Julij Novljan — v Iskri je že 37 let — pošteno, kritično in konstruktivno ocenil našega nastopa na tujih tržiščih. Tudi mi smo ga ob koncu pogovora zaprosili za kratko oceno oziroma napoved, kako naj bi letos delali, da bi bilo tržno področje Razviti zahod II. ponovno med najuspešnejšimi. Tole je dejal:

»Vsekakor želim, da bi postali bolj solidni partnerji, tako glede poslovne discipline, kot zanesljivosti izdelkov. Prepogosto smo doslej reševali probleme zato, ker imamo z našimi kupci zelo dobre osebne odnose. To vedno ni dovolj. Po delovnih in temeljnih organizacijah bi morali resnično stremeti za tem, da se naša kakovost v vseh ozirih zboljša, to pa nam bi prineslo boljše ocene in boljšo startno osnovno.«

Lado Drobež

Razpis inovacijskih nagrad Iskre za leto 1984

Na osnovi 35. člena in v skladu s členi 27., 30., in 31. in 17. Praviinika o nagradah in priznanjih Iskre (objavljen v glasilu Iskra št. 41 z dne 22. 10. 1983) objavljamo

RAZPIS

za pet »Inovacijskih nagrad Iskre«, ki se podelijo posameznim delavcem ali skupini delavcev za inovacijske dosežke zadnjih dveh let.

Nagrade se podeljujejo iz naslednjih področij inovacijskega procesa in po njim pripadajočih skupinah kriterijev:

- za zasnovno in hitro ter učinkovito izvedbo novega inovacijskega projekta, ki predstavlja dohodkovno in zlasti devizno pomemben dosežek za Iskro,
- za kvaliteten raziskovalno-razvojni dosežek, ki je bil uveden v proizvodnjo in je izboljšal tehnološko konkurenčnost Iskre v kratkem roku ob omejenih možnostih za uvoz in investicije,
- za hiter in uspešen prenos iz razvoja v proizvodnjo in osvojitvev proizvodnje izdelka na podlagi moderne tehnologije, visokega deleža znanja in nizkega deleža materiala, zlasti uvoznega,
- za izum, izboljšavo ali pomemben koristen predlog s področja bodisi tehnike ali tehnologije, bodisi organizacije inovacijskega procesa ali njegovega dela, ki omogoča bodisi povečan dohodek oz. prihranek bodisi drugo korist ali prednost in je bil uporabljen oz. je uporabljen najmanj v dveh organizacijah združenega dela Iskre,
- za hitro in uspešno izvedeno pripravo trženja in osvojitvev novega segmenta tržišča za popolnoma nov izdelek, sistem ali storitve (npr. inženiring, svetovanje, software in drugo), ki so dohodkovno in zlasti devizno učinkoviti ter zajemajo pomemben delež prihodka udeležene organizacije združenega dela.

Vsaka inovacijska nagrada se lahko podeli le za tisti dosežek, ki izpolnjuje vse našete kriterije v posamezni alineji.

Pet inovacijskih nagrad se podeli za najboljše ocenjene inovacijske dosežke ne glede na to, v katero od zgoraj navedenih področij nagradjevanja spada.

Kandidate za inovacijske nagrade lahko predlagajo Komisiji za inovacijske nagrade Iskre:

- samoupravni organi,
- družbenopolitične organizacije in
- poslovodni organi

organizacij združenega dela Iskre.

Pisni predlog za inovacijske nagrade mora vsebovati:

- ime in naslov predlagatelja,
 - priimek in ime, poklic kandidata(ov) ter dela in naloge, ki jih opravlja(jo),
 - področje vrsto, obseg in uspeh inovacijskega dosežka,
 - obširno obrazložitev in utemeljitev s potrebnimi dokazili in
 - družbenopolitično oceno kandidata(ov).
- Podpisani predlog je treba dostaviti najkasneje do 31. marca na naslov: SOZD Iskra, DSSS—tajništvo samoupravnih organov, Ljubljana, Trg revolucije 3/12. Komisija za inovacijske nagrade zbira in vrednoti prispele predloge, zbira podatke in dokumentacijo za izbor kandidatov ter oblikuje utemeljen predlog delavskemu svetu SOZD Iskra, ki dokončno odloča o podelitvi inovacijskih nagrad.
- Nagrade bo slavnostno podelil predsednik DS SOZD Iskra na letnem posvetovanju o razvojno-raziskovalni dejavnosti v SOZD Iskra, predvidoma v mesecu juniju. Sklep DS SOZD Iskra o podelitvi inovacijskih nagrad bo objavljen v glasilu Iskra.

Člani ZK so ocenili svoje delo

Že skoraj v vseh osnovnih organizacijah zveze komunistov v novogoriški ISKRI – Avtoelektriki so bile pred nedavnim programske in volilne konference na katerih so komunisti ocenili svoje delo, izvolili nova vodstva osnovnih organizacij in sprejeli programe dela za letošnje leto.

TOZD – VELIKI ZAGANJALNIKI

Dosedanji sekretar je podal obširno poročilo o delu te OO ter poudaril, da je njihova OO posvetila vso pozornost doseganju boljših poslovnih rezultatov, zato so v ta namen sprejeli tudi akcijski program. Zadnji dve leti so vsi komunisti spremljali izvajanje gospodarskega plana ter ob kvartalnih obračunih sprejeli svoja stališča. „Nam komunistom je potreben vsakodnevni dialog in dogovor z drugimi delavci neposredno na delovnem mestu, na zboru delavcev, na sindikalnem sestanku in delavskem svetu. Odkrivati moramo bistvene probleme v svo-

jem okolju, nikakor ne smemo biti v ozadju. Vsi smo odgovorni, da ne puščamo pod raznimi pritiski, ki prihajajo iz katerih kolih sredin in se nanašajo na razne samoupravne odločitve ali pa na tendenco posameznikov ali grupe“, je med drugim podčrtal sekretar.

Člani te OO so njegovo poročilo dopolnili in se dlje časa zadržali predvsem pri perečem problemu oskrbe z repromateriali. Tu predvsem prednjačijo neizdobevali (Gostol), bakreni profili, žica in jeklo. Poudarili so tudi, da so v planskih dokumentih za letošnje leto najvažnejše naloge – osvajanje novih izdelkov in novih tržišč s posebnim poudarkom na izvozu.

V nadaljevanju je sledila razprava pri oceni sedanje organiziranosti in ciljev organizacije. Ob koncu pa so za novega sekretarja soglasno izvolili Borisa Maraža.

Delovno predsedstvo.

Člani ZK DSSS na konferenci.

SOZD ISKRA Izobraževalni center, Ljubljana

razpisuje STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE na temi:

MEDNARODNO INDUSTRIJSKO TRŽENJE

RAČUNOVODSKE INFORMACIJE ZA UPRAVLJANJE V MEDNARODNEM POSLOVANJU

v času od 21. 2. — 25. 2. 1984 (5 dni)

Temi sodita v prvi sklop specialističnega in periodičnega strokovnega izpopolnjevanja, ki je namenjeno vsem direktorjem tržnih področij in vodjem sektorjev v izvojni dejavnosti Iskre, poslovalnim delavcem, svetovalcem, kakor tudi direktorjem poslovnih enot Iskre v tujini ter vodjem komercialnih OZD v delovnih organizacijah Iskre, ki hočejo postati uspešnejši v mednarodnem trženju z uporabo novih metod in pristopov.

VSEBINA:

1. Mednarodno industrijsko trženje
2. Računovodske informacije za upravljanje v mednarodnem poslovanju
3. Primer za proučevanje
4. Aktualne teme iz mednarodnega poslovanja Iskre (Večerne okrogle mize)

VODJA PROGRAMA:

dr. Tone HRATELJ
dr. Ivan TURK

ČAS IN KRAJ:

S programom strokovnega izpopolnjevanja bomo pričeli dne 21. 2. 1984 ob 8. v hotelu Transturist, Škofja Loka. Zaključek seminarja predvidevamo 25. 2. 1984 ob 14.

CENA:

V ceno 9.600 din so vključeni penzijski stroški in kotizacija. Za navedeno ceno bodo TOZD prejele račune na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD, oz. DSSS.

PRIJAVE:

Prijavnice pošljite najkasneje do 15. 2. 1984 na naslov: SOZD Iskra Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije št. 3/XI. Podrobnejše informacije lahko dobite pri Bogdanu Pelcu, koordinatorju programa, tel. št.: 061/213-213, int. 35-97.

TOZD MALI ZAGANJALNIKI

Sekretarka te osnovne organizacije je na volilno programski konferenci namenila največ besed poslovni problematiki njihove TOZD, predvsem neakumulativnosti njihovih izdelkov. Čeprav je bilo na tem področju veliko narejenega, pa izdelki še vedno ne prinašajo zaželenih dohodkovnih rezultatov. Pri vseh naporih, ki so jih vložili in jih še vlagajo za doseg boljših rezultatov, pa so bili devetmesečni rezultati dokaj slabi – poslovali so namreč z izgubo. (Po doslej znanih rezultatih iz lanskega leta, ta TOZD nima izgube – opomba poročevalca). Vendar ti slabi rezultati niso plod slabega dela delavcev, kakor (še) nekateri mislijo, pač pa je to rezultat nerazumevajočih odnosov njihovih kupcev do vloženega dela in materiala v njihovih izdelkih.

Kritično se je dotaknila tudi sprejemanja novih članov OO ZK, saj so na tem področju naredili bore malo, kljub mnogim razgovorom, ki so jih imeli z delavci. In nenazadnje je bila sekretarka nezadovoljna tudi z udeležbo na sestankih, ki nikakor ni taka, kot bi morala biti. Potlej bo na krmilu te OO nova sekretarka Ines Zorzut.

TOZD GENERATORJI

Vodstvo OO v tovarni generatorjev in elektronike ni v celoti zadovoljno z dejavnostjo komunistov v preteklem mandatnem obdobju. Predvsem ni zadovoljno z aktivnostjo nekaterih članov, saj so premalo nastopali kot pobudniki in nosilci akcij pri reševanju določenih problemov, predvsem znotraj TOZD. Šepa tudi idejno politično usposabljanje, saj se le posamezniki vključujejo v višje oblike takega izobraževanja. Za nameček se med komunisti kaže še neaktivnost, zlasti na sestankih osnovne organizacije, kjer se je odražala premajhna kritičnost nasproti raznim oportunističnim pojavom in delovanju posameznikov.

Kljub omenjenim slabostim pa so v preteklosti prav v tej TOZD uspeli doseči zadovoljive rezultate poslovanja. Dosegli so lepo rast proizvodnje kot tudi ostale elemente gospodarjenja, splošna in osebna poraba pa se je gibala v mejah plana. Ob koncu poročila, ki so ga člani soglasno sprejeli pa je sekretarka Liljana Ferfolja dejala: „Če hočemo, da bo zveza komunistov odigrala res avantgardno vlogo delavskega razreda, se moramo vsi komunisti resno lotiti reševanja vseh problemov, ki nas pestijo pri našem delu ter se še bolj boriti za uveljavljanje samoupravljanja, saj le tako lahko rešimo težave, ki nas nemalokrat spremljajo.“ Vodstvo te OO so soglasno zaupali Tatjani Komel.

TOZD DELOVNA SREDSTVA

Vsebinska in intenzivnost delovanja osnovne organizacije ZK v tej TOZD sta v obravnavanem obdobju sooblikovale predvsem aktualna gospodarska problematika v delovni organizaciji, urejanje družbeno ekonomskih odnosov, vprašanja organiziranosti in nadaljnega razvoja, področja delitve osebnih dohodkov in vrsta drugih, prav tako pomembnih notranjih in zunanjih dogajanj, kjer je prav gotovo najpomembnejše vključevanje v aktivnosti po republiškem in zveznem kongresu ZKJ, v borbo za doseganje planskih ciljev, za večji itd.

Po zadnji programsko volilni konferenci je bila aktivnost njihove OO usmerjena pretežno v razreševanje problematike, ki je nastala z neuspešnim referendumom za sprejem SaS in pravilnika o skupnih osnovah in merilih s področja osebnih dohodkov. Prav takrat se je pokazala nekakšna slabost njihovega delovanja, saj so se vključili v reševanje že nastalih problemov, z realno oceno in zavzetim delovanjem pa so premalo prisotni med delavci v fazi priprave in odločanja o vseh pomembnih vprašanjih poslovanja in odnosov v DO.

Delegati so poročila namestnika sekretarja Iva Ferija dopolnili v razpravi, istočasno pa so ga soglasno predlagali za sekretarja OO Tovarne delovnih sredstev.

Tokrat smo v tej številki na kratko pregledali delo OO ZK v štirih TOZD Avtoelektrike, v eni prvih naslednjih številka pa bomo več prostora namenili tudi delu osnovne organizacije v delovni skupnosti skupnih služb in če bomo dobili poročila, tudi ostalih, predvsem dislociranih OO v temeljnih organizacijah Avtoelektrike. Marko Rakušček

TOZD ANTENE, VRHNIKA

Letos bodo izvoz podvojili

Vse bolj zaostrene gospodarske razmere, ki še zlasti po izvozu plati ne puščajo nikakršnih improviziranj več, se v letošnjem letu zrcalijo v izredno zahtevnih gospodarskih načrtih. V široki potrošnji bodo v letošnjem letu povsod bistveno več izvažali, zato izredno visok planirani indeks letošnjega izvoza v vrhniški temeljni organizaciji sploh ne preseneča: v plan so namreč zapisali kar podvojen izvoz v primerjavi z lanskim!

Kako bodo načrtovani indeksi 211,5 tudi dosegli, je seveda že težje povedati, čeprav sami menijo, da možnosti za to so. Vseh naročil sicer še nimajo, urediti bodo morali tudi pereča vprašanja pri preskrbi s potrebnimi reprodukcijskimi materiali, vendar se pred težavami ne bodo skrivali. Načrtovanih 0,4 milijona dolarjev (kar sicer ni veliko, vendar predstavlja za 150-članski kolektiv veliko in težko izpolnjivo nalogo) je namreč številka, ki jo morajo doseči, da bodo kos plačevanju vse večjih zahtev dobaviteljev reprodukcijskih materialov po plačevanju participacij, in rednega uvoza.

Sicer pa nameravajo v letošnjem letu povečati tudi fizični obseg proizvodnje (za 17%) in domala podvojiti akumulacijo. To bo nujno zaradi v bližnji prihodnosti predvidene investicije v nove proizvodne prostore. Graditi nameravajo 1276 m² veliko halo, kamor naj bi preselili montažne trakove in del skladišča.

Novi prostori, ki naj bi jih po predvidevanjih pričeli graditi že v letošnjem letu, so predpogoj za prestrukturiranje proizvodnje, ki naj bi se vse bolj preusmerjala v izvozne tirnice. Sedanji prostori, čeprav že nekajkrat preurejeni, so postali pretesni (izvozno naročilo, ki so ga prevzeli konec lanskega leta, jih je na vseh koncih in krajih dobesečno zasulo z materialom in izdelki; skladiščiti so bili prisiljeni po hodnikih, pač povsod, kjer je bilo kaj prostora pa blaga ni bilo več kot za vagon...) in popolnoma neustrezni za ureditev tekoče, produktivnejše proizvodnje.

Po izgradnji novih delovnih prostorov naj bi v sedanjih organizirali proizvodnjo polizdelkov, v 40 milijonov narjv vredno naložbo pa so že vsi tudi stroški za izgradnjo nove kotlovnice. Sedanje delovne prostore namreč vedno ogrevajo s tekočimi gorivi, za bo ureditev kurilnice na trdo gorivo in gradnja deponije za premog ena prvih zahtev, hkrati pa nujna še toliko bolj, ker sodi ogrevanje že zdaj med »ozka grla«.

Značilnosti letošnjega poslovanja bodo v vrhniški temeljni organizaciji podobne tistim, kakršne bodo v drugih temeljnih organizacijah. Še naprej bodo predvidevali ogromne težave z reševanjem likvidnosti, saj obovetov, da bi pridobili kvalitetne vire za obratna stanja kljub temu ni; poskušali bodo zmanjšati odvisnost od dragih kreditov, saj so morali lani samo za obresti odteleti 6 milijonov dinarjev.

Načrti Vrhničanov so torej v letošnjem letu pogumni, vendar pa je rešitev zacija še vprašljiva. Sami bi bili nagnjeni, vendar jih skrbi, kako bi materialom. Že zdaj imajo namreč vlike težave z dobaviteljem aluminija (Impol iz Slovenske Bistrice), ki v letošnje leto ne obeta nobenega izboljšanja. Sprejete izvozne zadolžitve zahodnonemški trg, na katerega bodo predvidoma izvoz še krepili pa seveda pomanjkanja materiala ne dopuščajo.

V tovarni so tu domala nemočni, zlasti seveda pričakujejo pomoč v sestavi osnovne organizaciji, oz. Iskri Commerce. Stane Fleischman

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani bo ORGANIZIRALA SEMINAR z naslovom: DRUŽBA, ZNANOST, TEHNOLOGIJA. Seminar bo predvidoma na Brdu v mesecu marcu 1984 v dneh od 12.—16.

Vse informacije dobite v tajništvu fakultete na tel.: 265-161, int.: 253.

Potrebe po sodelavcih

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v Iskri, tako za redno delo kot za sodelovanje v občasnih projektih zasnovanih nalogah v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu z 89. členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali sproščena sodelavca, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne moremo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpise za vodilne in vodstvena dela in naloge. V glasilo, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispale k nam do vključno vsakega ponedeljka.

Objave zbira in ureja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 3, Ljubljana. E-11, telefon 213-213, int. 21-25.

ISKRA ZORIN TOZD CAOP, LJUBLJANA

Delavski svet objavlja dela in naloge:

Glavni raziskovalec

Pogoji:

- visoka izobrazba tehnične smeri (tehnična matematika, računalništvo);
- tri leta delovnih izkušenj pri sistemskem programiranju na mikroracionalnikih;
- aktivno znanje angleščine.

Poleg z zakonom določenih in zgoraj navedenih pogojev bomo pri izbiri upoštevali tudi celovitost strokovnih znanj in osebnostnih vrlin in sposobnosti po družbenem dogovoru o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike na območju ljubljanskih občin.

Dela in naloge razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave z opisom dosedanjega dela in dokazilih o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa v kadrovske službo na gornji naslov.

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 15 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju na delavskem svetu TOZD.

ISKRA ZORIN TOZD INDOK

1. Patentni inženir (na področju industrijske lastnine)

Pogoji: Fakulteta za elektrotehniko II. st., zaželeno znanje tujega jezika, delovne izkušnje na področju razvoja in proizvodnje.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov Iskra ZORIN TOZD INDOK, Tržaška 2, Ljubljana.

ISKRA INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO, TOZD Tovarna orodij Ljubljana, Stegne 15

Komisija za delovna razmerja oglašja prosta dela in naloge

rezalec — 2 sodelavca

Pogoji: poklicna kovinarska šola, 4 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi v kadrovske službo na naslov: Iskra Avtomatika TOZD Tov. orodij, Stegne 15b. Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

DOPIŠUJTE V NAŠE GLASILO

Izhodišča za še bolj uspešno delo sindikata

Na zasedanju sindikalne konference Iskre Kibernetike, ki je bilo 20. januarja 1984 v Kranju, so delegati obravnavali poročilo o delu konference v preteklem mandatnem obdobju in razrešili dosedanje organe konference. Za predsednika sindikalne konference je bil ponovno izvoljen Anton Čuda. Mira Zelnika so izvolili za njegovega namestnika, Vladimir Lampič pa je bil ponovno izvoljen za sekretarja SK. Zasedanja so se udeležili tudi glavni direktor Peter Kobal s sodelavci, predstavnica republiškega odbora sindikata elektrokovinske industrije Vida Prinčič—Gorjanc, predstavnik občinskega sveta ZSS Konrad Derlink ter dosedanj predstavniki osnovnih organizacij sindikata ter komisij pri sindikalni konferenci.

O delu sindikalne konference v preteklem mandatnem obdobju je govoril predsednik Anton Čuda. Dejal je, da je delo sindikatov v Iskri Kibernetiki v preteklem obdobju delovalo v razmerah, ki so bile pogojene z začetnim gospodarskim položajem in stabilizacijskimi ukrepi. Aktivnosti sindikata so bile usmerjene predvsem v raziskave za povečanje izvoza in izboljšanje uvoza ter v spremljanje in izvajanje planskih obveznosti. Zanimivo občutnega padca življenjskega standarda je zveza sindikatov stalno spremljala socialne pogoje življenja delavcev Iskre Kibernetike.

Kljub težavam je delo konference potekalo v skladu z začrtano organizacijsko in vsebinsko spremembo: od fomskega delovanja je bilo delo preneseno v osnovne organizacije sindikata. Veljavile so se tudi sindikalne skupine in s svojim delom pokazale aktivnosti pri uveljavljanju temeljnih pravic dela in samoupravnega odločanja. Delo sindikalne organizacije je temeljilo predvsem na uveljavljanju samoupravnih odnosov in večji aktivnosti delegacij.

V nadaljevanju poročila je predsednik Čuda govoril o delu komisij, ki so oblikovane pri sindikalni konferenci. Posebej je pohvalil uspešno delo komisije za družbeni standard, katere delo je bilo organizirano tako, da so pobude za bravnavo posameznih primerov prišle iz sindikalnih skupin.

Poleg uspešnega dela komisij je kritično ocenil napake, ki se še pojavljajo pri sindikalnem delovanju. Tako še vedno ni uveljavljena oblika akcijskega delovanja sindikata s problemsko konferenco.

Stik sindikata z delegacijami je bil v zadnjem času boljši, vendar je ponekod še povezanost prisotna, kar se kaže predvsem v slabi prisotnosti delegacij na sejah skupščin in v odsotnosti bravnave stališč in mnenj sindikata v kupščinah SIS.

Premajhna je bila tudi vloga izobraževanja sindikalnih aktivistov. Čeprav imajo osnovne organizacije možnost, da pošljejo kandidate v sindikalne politične šole in na seminarje, odziv ni bil dober. Potrebne so pobude za nakup

strokovne literature za sindikalne organizacije in izvršni odbor SK. Organizirati bo treba tudi več seminarjev o aktualnih vprašanjih.

Kadrovsko šibkejšim organizacijam je bila nudena šibka pomoč, zato se niso znašle v novi organiziranosti, premalo so aktivne in usposobljene za izvajanje svojih funkcij.

Delovanje delegatskega sistema je bilo na dnevnem redu skoraj vseh sestankov. Pomoč delegacijam s strani strokovnih služb je delegacije povezala in izboljšala vsebino dela. Premalo pa je bilo storjenega za povezavo delegacij z bazo, ker gradiva prihajajo prekasno in so preobsežna in težko razumljiva. Sindikalna konferenca se bo morala v prihodnje posvetiti tudi izboljšanju delovanja delegatskega sistema in problemom nezadostnega informiranja.

Glavni direktor Peter Kobal je v razpravi obširno poročal o lanskoletnem poslovanju Kibernetike, o načrtih za leto 1984, o izvajanju investicijskih načrtov in dolgoročnem načrtovanju razvoja Iskre. Opozoril je tudi na nekatere slabosti, ki se pojavljajo v kolektivih, in na katere sindikalne skupine lahko vplivajo. Poudaril je problem nediscipline, saj je še dostikrat opaziti ljudi, ki ne delajo. Imamo še dosti rezerv, ki si jih v teh časih ne bi smeli privoščiti. Tudi glavni direktor je poudaril pomen obravnave periodičnih in zaključnega računa, kjer je treba obvezno pregledati, kaj smo naredili in česa ne.

Na podlagi razprav in slabosti v dosedanjem delovanju sindikalnih organizacij v Iskri Kibernetiki bo komisija, v sestavi Nace Pavlin, Anton Čuda, Vladimir Lampič, Štefan Perčič in Marjan Koren, pripravila zaključke in programsko usmeritev za delo konference in osnovnih organizacij sindikata.

Zasedanje sindikalne konference Iskre Kibernetike bi bilo brez dvoma še bolj uspešno, če bi se v razpravi vključili tudi delegati in predstavniki osnovnih organizacij sindikata. Kljub temu je bilo dovolj izhodišč in izzivov za uspešnejše delovanje v prihodnjem mandatnem obdobju. Skupaj jih moramo urediti!

Alojz Boc

DO ŠIROKA POTROŠNJA, TOZD MONTAŽA, SP. IDRIJA

Možnosti za sodelovanje: GOMETAL : Iskra

Pred dnevi smo bili v naši tovarni priča podpisu pogodbe med Iskro TOZD Montaža in SP. IDRIJA. GOMETAL je konzorcij obrtnikov — zamejskih Slovencev v Italiji. Gre za pogodbo o dolgoročni kooperaciji na področju razvoja, proizvodnje in prodaje agregatov za črpanje, klimatizacijo, hlajenje in ogrevanje z vgrajenimi elektromotorji, njihovih sestavnih delov in materialov za njihovo proizvodnjo.

Bistvo tega sodelovanja je v tem, da si bo Iskra s tem zagotovila prodor nekaterih svojih izdelkov na italijansko tržišče, hkrati pa bi si preko GOMETALA zagotovila redno oskrbo z gredmi za motorje. Na podlagi pogodbe o dolgoročni proizvodni kooperaciji, naj bi Iskra in GOMETAL razvijala to sodelovanje še na številnih drugih področjih in v drugih oblikah, ter tako izboljšali svoje poslovanje, zlasti pa proizvodnjo.

Sodelovanje naj bi npr. obsegalo tudi izmenjavo informacij o razvoju, ponudbah in prodaji tistih izdelkov, ki jih bosta partnerja skupaj proizvajala ali si jih dobavljala. Vrednost tega sodelovanja naj bi že v nekaj letih dosegla več milijard lir letno.

Podpis te pogodbe pa je pomemben še z nekaterih drugih vidikov. Tako gre za sodelovanje z zamejskimi Slovenci, za višjo obliko razvijanja stikov z rojaki onkraj meje, po drugi strani pa tudi za krepitev maloobmejnega gospodarskega sodelovanja, kar je tako v jugoslovanskem kot v italijanskem interesu. Neposredno pa ima od tega maloobmejnega sodelovanja korist tudi naša organizacija, saj je znano, da ostane delovnim organizacijam večji delež deviznega priliva, ustvarjenega skozi maloobmejno sodelovanje.

predku, razvoju in pocenitvam proizvodnje itn. Vendar menim, da je bila do nedavnega v naši delovni organizaciji premalo podprta. Ni bilo dovolj poudarka na njej, premalo je bilo storjenega za njeno stimulacijo in popularizacijo. V Telematiki se je na boljše premaknilo takrat, ko je problematiko te dejavnosti začela urejati Mateja Šmalc. Pred nedavnim pa je delo na tem področju prevzela strokovna služba in pričakovati je, da se bo odslej vse skupaj odvijalo bolj sistematično.

Mislím, da bi bilo potrebno ljudem, sodelavcem, bolj podrobno prikazovati, kakšne so prednosti in koristi od vsake inovacije. Privlačen motiv za spodbujanje inovatorske dejavnosti je že dejstvo, da delavec z inovacijo pogosto sam sebi olajša delo. Prav tako pomemben je seveda materialni prihranek, ki ne gre le v korist inovatorja, pač pa tudi okolja, vseh delavcev. Če bi imeli sodelavci boljši vpogled v koristnost inovacij, na primer v mesečni kuverti, bi verjetno drugače gledali na inovatorje. Sama s tem sicer nimam težav, toda vem, da v marsikaterem okolju sodelavci z zavistjo gledajo na dosežke inovatorjev.

Delavcem, potencialnim inovatorjem bi morali predstaviti tehnične in druge probleme, ki obstajajo v delovni organizaciji. Z dobrim informiranjem, na primer z javnimi razpisi v našem glasilu, bi lahko marsikaj dosegli. V posamezni tehnični problem bi se lahko vključilo več inovatorjev s svežim načinom razmišljanja in različnimi idejami. Vsak predlog bi morali seveda simbolično nagraditi, vendar bi ob tem lahko za uporabo izbrali res najboljšo zamisel." Kazimir Mohar

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se vsem sodelavcem in sodelavkam v Iskri Avtomatiki — TOZD AVN, Stegne, prav lepo zahvaljujem za darilo in prisrčne besede.

Celotnemu kolektivu pa še naprej veliko delovnih uspehov! Marija Stajniko

DO AVTOELEKTRIKA

Drzni letošnji planski cilji

Strokovne službe v Iskri Avtoelektriki Nova Gorica so pripravile in izdale obsežen dokument, pomemben za slehernega zaposlenega, saj je v njem zapisan program za letošnje leto s planiranimi cilji. V programu zasledimo uvodoma splošni prikaz družbeno gospodarskega razvoja v letu 1984, mi pa se bomo nekoliko dlje pomudili pri planiranih ciljih za letošnje leto.

Glede na predvidene možnosti proizvodnje in prodaje v letošnjem letu predvidevajo v Avtoelektriki 15 % rast proizvodnje po stalnih cenah. Tako je planirana vrednost proizvodnje 2.029.000 tisoč dinarjev. Vrednost prodaje bč okrog 57 % večja, kot je vrednost ocenjene prodaje v preteklem letu. Plan izvoza predvideva 6 odstotno rast, to pa pomeni nekaj več kot 16 in pol milijonov dolarjev. Na konvertibilno tržišče bodo poslali za preko 12 milijonov dolarjev izdelkov, na klirinško blizu 3 milijone, dinarski posredni izvoz pa bo znašal nekaj več kot dva milijona dolarjev.

In kako bo z uvoženim repromaterialom?

Predvidevanja kažejo, da bo treba s konvertibilnih tržišč uvoziti za preko 5 milijonov dolarjev repromateriala in režijskega materiala, iz klirinškega področja pa za 910 tisoč dolarjev. Projekcija devizno plačilne bilance predpostavlja, da bodo razpolagali s 45 % ustvarjenega deviznega priliva.

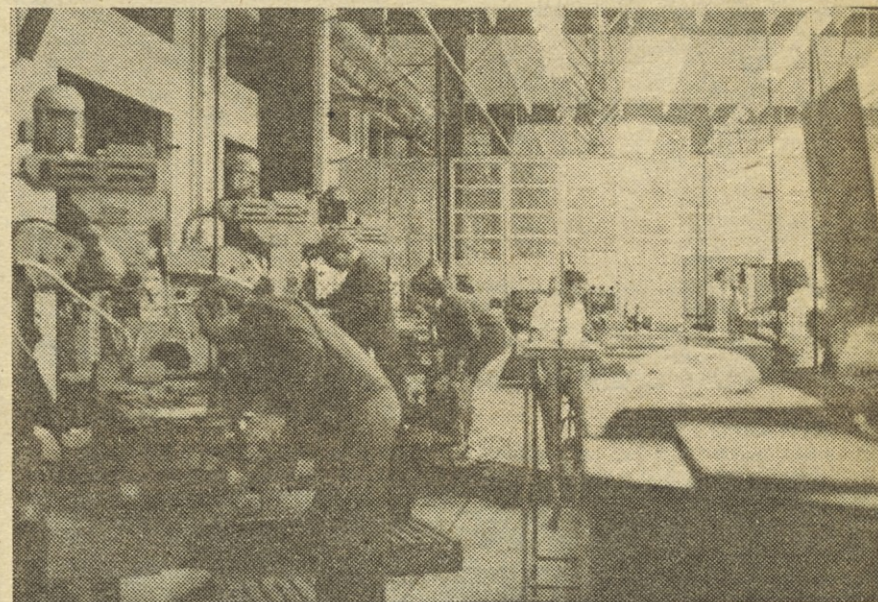
V zadnjem mesecu letošnjega leta bo v Avtoelektriki zaposlenih po predvidevanjih 3339 delavcev. Povprečno, tekom celega leta pa bo 3263 zaposlenih kar pomeni 4,7 % rast glede na leto poprej. Celotni prihodek bo, tako

izgleda, dosegel 48 odstotno rast glede na ocenjen celotni prihodek v lanskem letu. Vrednost porabljenih sredstev pa bo dosegla 68 % celotnega prihodka. V okviru porabljenih sredstev predstavlja poraba materiala in energije 67 % in je za 64 % večja od ocenjene porabe v letu 1983. Dohodek bo po planu za 42 % večji od ocenjenega v preteklem letu, čisti dohodek pomeni 46 % rast glede na dohodek v letu poprej, za plačilo vseh obresti pa bo potrebno okrog 253 % planiranega dohodka.

Poglejmo sedaj na kratko še v delo službe za investicije. Le-ta bo v letošnjem letu usmerjeno poleg priprave in realizacije tekočih investicij, v sprovajanje tekočih investicij v teku. Tako je v letošnjem predvidena zaključitev investicij v posebnem programu in investicije v tovarni odlitkov Komen — povečanje in modernizacija kapacitet obstoječe proizvodnje tlačnega liva in sanacija delovnih pogojev.

Pripravljalna dela, ki so potekala že lansko leto in bodo zaključena v letošnjem prvem polletju pa se nanašajo na naslednje investicije: v tovarni malih zaganjalnikov — povečanje pro-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Iz tovarne delovnih sredstev.

DO TELEMATIKA

Pogovor z inovatorico Natašo Bulovec

Nataša Bulovec je lani prejela občinsko priznanje „Inovator leta“ in sicer za uspešno zasnovano in izdelavo programskega paketa za izpisovanje diagramov poteka zveze v centralah EPABX 32 in EPABX 100.

Dokumentiranje diagramov poteka zveze za centrale PABX je prej potekalo izključno na ročni način. Delo je bilo dolgotrajno, zato so dokumentacijo ažurirali približno dvakrat na leto. Če je to delo opravljal en sam delavec, je postopek trajal tudi do tri tene.

Spremembe, ki so nastale v tem času pa so vpisovali kar na originalne in ki diagrami niso ustrezali za dokumentacijo. Možnost napak je bila velika. Zato je Nataša napisala programski paket za avtomatsko izpisovanje diagramov poteka zveze. Prednosti novega postopka so številne: omogoča izdelavo dokumentacije o poteku obdelave poziva na podlagi dejanskih ločenih tabel v samem programskem sistemu centrale (ročno se priredi samo komentar in sicer v katerem koli jeziku).

Diagrami so uporabni kot dokument, saj jih je možno izdelati za vsako serijo central posebej. Večja je tudi natančnost diagramov poteka zveze, ker so podatki zajeti iz delovnih programov.

Velja omeniti tudi velik prihranek delovnega časa programerjev, boljše izkoriščenost računalniške opreme in dejstvo, da se možnost napak zmanjša na najmanjšo možno mero. Ker je pro-

Inovatorica Nataša Bulovec.

gram zgrajen modularno, je dodajanje novih podprogramov enostavno.

Naši strokovnjaki so izračunali, da nam je Natašina inovacija prinesla 4.125.400 din prihranka v enem letu. Velika korist pa je dosežena tudi s sprostitvijo kadrov in računalniške opreme. Ta primer nam dokazuje, da lahko veliko prihranimo tudi z inovacijo, ki ni tehnične, pač pa organizacijske narave.

Inovatorica Nataša Bulovec je doma iz Poljč pri Begunjah. V Iskri se je zaposlila pred petimi leti. Zdaj je zaposlena v TOZD ZTS. Kot višji programer izdeluje programsko opremo za centrale SI 2000/010.

Nataša: „Inovatorska dejavnost vsekakor lahko veliko prispeva k na-

SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana

razpisuje v sodelovanju z Iskro DO ZORIN, TOZD Biro za industrijski inženiring STROKOVNO POSVETOVANJE na temo:

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O SKUPNIH OSNOVAH IN MERILIH ZA DELITEV SREDSTEV ZA OSEBNE DOHODKE NA PODLAGI MINULEGA DELA

dne 29. 2. 1984 (1 dan)
dne 2. 3. 1984 (ponovitev)

Posvetovanje je namenjeno sekretarjem DO in TOZD v SOZD Iskra, vsem strokovnim delavcem, ki projektirajo sistem delitve po delu in rezultatih dela in predstavnikom družbenopolitičnih organizacij, ki bodo tolmačili enotna izhodišča za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela v svojih sredinah.

Na posvetovanju se boste seznanili z načinom uporabe samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke na podlagi minulega dela.

VSEBINA:

1. Zakon o razširjeni reprodukciji in minulem delu (Poglavje o minulem delu)
2. Izhodišča za oblikovanje enotnega sporazuma o minulem delu v SOZD Iskra
3. Prikaz nekaterih rešitev o minulem delu v Sloveniji
4. Oblikovanje mase za osebne dohodke na podlagi minulega dela
5. Delitev mase osebnega dohodka na posameznega delavca
6. Praktični prikaz uporabe zahtev samoupravnega sporazuma
7. Razprava

ČAS IN KRAJ:

Posvetovanje bo v sredo 29. 2. 1984 in ponovitev 2. 3. 1984 ob 8. v Klubu delegatov, Ljubljana, Puharjeva 7.

VODJA POSVETOVANJA:

Stane GALJOT, vodja oddelka za delitev po delu v TOZD BII.

CENA:

V ceno 1.900 so vključeni stroški organizacije posvetovanja in kosilo. Za navedeno ceno bodo TOZD, oz. DSSS prejeli račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške uredijo udeleženci v svojih TOZD, oz. DSSS.

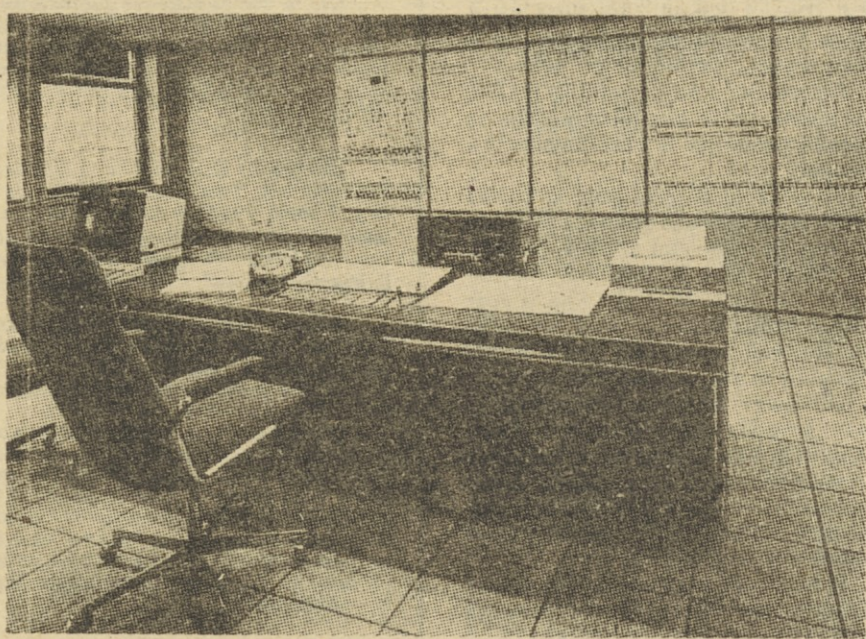
PRIJAVE:

Udeleženci naj izpolnjene prijavnice pošljejo najkasneje do 20. 2. 1984 na naslov: SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3/XI. Podrobnejše informacije o posvetovanju lahko dobite pri Stanetu Galjotu na tel. št.: 061/222-963.

gradnja distribucijskega elektroenergetskega sistema na območju elektro Ljubljana

S sprejetjem »Zasnova vodenja Elektroenergetskega sistema Slovenije« v 1976. letu in z vključitvijo distribucijskega omrežja v enoten sistem vodenja, so bile tudi v delovni organizaciji Elektro Ljubljana dane vse možnosti za postavitve koncepta vodenja in nadziranja distribucijskega elektroenergetskega sistema. V ta namen je bila izdelana študija, na njeni osnovi pa investicijska dokumentacija za izgradnjo distribucijskega centra vodenja na sedežu Elektro-Ljubljana ter centrov za vodenje in vzdrževanje na petih energetske območjih: Ljubljana—mesto, Ljubljana-okolica, Novo mesto, Trbovlje in Kočevje, ki skrbijo za obratovanje in vzdrževanje postrojev na svojih območjih. Na imenovanih območjih je bila obnovitev oz. posodobitev več kot potrebna, saj so nespremenjeni obratovali že 20 let.

Delovna organizacija Elektro Ljubljana je poverila izgradnjo štirih od petih centrov delovni organizaciji Avtomatika — TOZD Sistemi. Konec leta 1982 so bile sklenjene prve pogodbe za izgradnjo distribucijskega elektroenergetskega centra vodenja Ljubljana—mesto ter centrov vodenja Ljubljana-okolica, v Trbovljah in Kočevju. V letu 1983, pa še za center vodenja Novo Mesto. V letu 1984, pa se bodo vključili še ostali. Pri vključevanju centrov v redno obratovanje je pomembno, da je potrebno istočasno priključiti vse daljinske vodene objekte na centralni, preizkusiti njihovo delovanje, signalni kot tudi komandni smeri. Zelo zahteva veliko koordinacijo z vodilnimi, ker se vsa dela izvajajo v rednem obratovanju naprav, v obeh nadzorih mestih. Okoli izdelave prve faze je bil izdelan kratek. Izdelava programske dokumentacije za računalniški sistem v centru vodenja je predstavljala pionirsko delo, saj je bilo potrebno kljub osnovi Siemensovi dokumentaciji poiskati lastne rešitve za reševanje problemov. Računalniški sistem namreč omogoča: neposredni nadzor nad stanjem in nadziranje posameznih elementov omrežja, krmiljenje posameznih elementov omrežja, kratkoročno arhiviranje podatkov in na to temelječih izračunov.

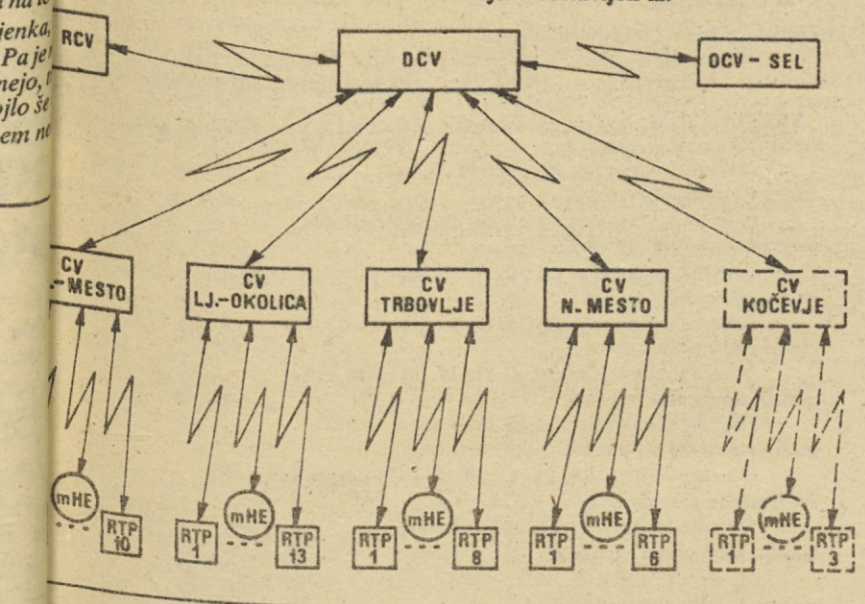

Dispečerski center vodenja DCV Elektro Ljubljana-mesto.

— protokoliranje izbranih mernih veličin na način, ki zagotavlja optimalno izrazno vrednost,
— in povezavo z višjim centrom vodenja.
Nekaj težav je bilo tudi z uvozom komponent za računalnik in periferijo. Ko je bila oprema že narejena, je Siemens ponudil ugoden, triletni kredit, tako da je 1982. leta prispela prva pošiljka, v 1983. pa še preostali del potrebne opreme. Ob zaključku preteklega leta je bil zgrajen in 28. decembra spuščen v enomesečno poskusno obratovanje center vodenja Ljubljana-mesto. Istočasno pa so potekala montažna dela in preizkusi v centru za območje Ljubljana-okolica ter na centrih v Novem mestu in Trbovljah.
Sistem vodenja in nadzora je organizacijsko sestavljen iz:

trom vodenja, s čimer bo omogočen pretok informacij na oba višja nivoja ter sprejem iz sosednjih območij.
V posameznih centrih vodenja pa naj bi se zbirale informacije iz srednje napetostnega in nizko napetostnega omrežja, ki bodo prihajale iz objektov in nudile dejavnemu bremenilcu vpogled v trenutno stanje omrežja. Na podlagi tega stanja bo vodil in usmerjal odpravo napak ter vzpostavil breznapetostno stanje za vzdrževalna dela na postrojih.
Za kvalitetno in strokovno opravljenost delo so v TOZD Sistemi podelili skupini, ki jo je vodil Željko Karas kolektivno priznanje. Posebno priznanje za izdelavo programske opreme in testiranja računalniškega sistema je prejel tudi Borut Pavlin.

Š.D.

Hotedrski zelo ugodna, saj kraj leži ob glavni cesti, tako, da ni večjih problemov pri prevozu polizdelkov in izdelkov. So pa v zadnjem času določeni problemi pri oskrbi z reprodukcijskimi materiali, v zadnjem času pa se pojavljajo zastoji tudi zaradi redukcij električnega toka. Sicer pa je organizacija proizvodnje urejena tako, da v matični tovarni teče proizvodnja polizdelkov in osnovnih materialov, izdelava statorja, montaža in odprema pa v obratu.
Velja pa povedati, da je obrat Iskre v Hotedrski za tamkajšnje kraje precejšnja pridobitev, saj se mladi po končanem šolanju lahko zaposlijo doma, enako tudi tisti, ki so se prej vozili v druge kraje, predvsem v Logatec.

Ivan Lazar

ve leti krinega brata v otedršici

Trenutno zaposlenih 50 delavcev — Pretesni prostori — Potrebe po črpalkah na domačem in tujem tržišču vse večje
Nekako v letih 1979 in 1980 so nočno povečale potrebe po novih vseh v Iskri Spodnja Idrija. V letu 1980 so zato začeli iskati možnosti za osredotočanje dela programa kam drugam. Izmed možnosti je bila odprtje izmed možnosti, kjer do takrat niso imeli nobenega industrijskega obrata. Po drugi strani pa je bilo v Hotedrski dovolj delovne sile in tudi znanja za delo. Na podlagi dogovorov leta 1981 začeli obnavljati staro

osnovno šolo in pripravljati prostore za proizvodne potrebe. Na začetku naslednjega leta je stekla poskusna proizvodnja lužnih črpalk. Na začetku so v tem obratu na dan naredili približno 2000 črpalk, zaposlenih pa je bilo okrog 30 delavcev. Takrat smo s tolikšno količino narejenih črpalk pokrili potrebe vseh domačih kupcev.
S časom so se pokazale potrebe po izdelovanju črpalk za izvoz, pa tudi potrebe domačih kupcev so se bistveno povečale, trenutno pa so tolikšne, da bi morali narediti na dan več kot 3000 črpalk. Kljub temu, da se je tudi število zaposlenih povečalo na več kot 50, pa je zelo težko dosežati planirane količine predvsem zaradi premajhnih in tudi drugače neustreznih prostorov. Zelo se je namreč povečal pretok materiala in kot že rečeno je večje tudi število zaposlenih delavcev. Začasna rešitev bi bila v tem, da se pokrije dvorišče, kjer naj bi bilo skladišče, vendar to še ni narejeno. Daljša, dolgoročnejša rešitev pa je v novogradnji. Je pa lokacija obrata v

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — Industrija za elektroniko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente — Ljubljana

— Glavni urednik: Pavle Gantar, pomočnik glavnega urednika: Miloš Pavlica, odgovorni urednik: Dušan Željeznov, tehnični urednik: Janko Colnar, novinar: Mara Ovsenik.

— Ureja uredniški odbor: Alojz Boc (Kibernetika), Špela Dittrich (Avtomatika), Lado Drobež (Iskra Commerce), Stane Fleischman (Sirola potrošnja), Milan Krapež (IEZE), Kazimir Mohar (Telematika), Marko Rakušek (Avtoelektrika) — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo.

— Naslov: Ljubljana Trg revolucije 3, tel.: 213-213, int.: 34-95 do 34-98 — Tisk: Časopisno-tiskarsko podjetje PRAVICA-DNEVNIK, Ljubljana.

Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS je glasilo oprščeno plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

Iz tujega strokovnega tiska

Pršilniki z zrakom

Za pršilnike (spraye) uporabljajo kot pogonski plin freon. Znano je, da freon zelo onesnažuje okolje, saj načrta v vrhnjih plasteh zemlje zaščitno plast ozona. Znanstveniki že dolgo časa opozarjajo, da bo treba v pršilnikih zamenjati plin. Prvi poskusi so nakazali možnost uporabe ogljikovega dioksida, vendar so sedaj Finci odkrili, da je mnogo boljše uporabljati kot pogonski plin — zrak, za sedaj samo tam, kjer v pršilniku niso lahko vnetljive snovi.

Nov sistem terja sicer drugačno konstrukcijo ventilov, vendar je primeren za sleherno uporabo embalaže, kot so plastika, steklo ali kovine. S pritiskom na pršilnik bo uporabnik načrpal toliko zraka, da bo zatem lahko iztisnil določeno količino pršila. Nov sistem odlikuje nizka cena in velike možnosti uporabe.

Taktel — vlakno prihodnosti

Angleška firma ICI prikazuje na tekstilnih sejnih novo umetno vlakno taktel. Novo vlakno so razvijali tri leta in ima lastnosti poliestra ter nylona. Znano je, da so nylon popolnoma izrinila s tržišča druga vlakna zaradi neprimerne lastnosti skoraj neprodušnega dostopa zraka. Taktel je zelo podoben bombažu, ima pa lastnosti nylona s preprostim vzdrževanjem in privlačnim izgledom poliestra. Proizvajalec zatrjuje, da bodo novo umetno vlakno najprej uporabili pri izdelavi športne konfekcije, kjer so najbolj zaželeni trpežne kakovosti umetnih vlaken. Letošnje jesen lahko že pričakujemo tekstilne izdelke iz taktela.

Vplinjane odpadkov

Angleško podjetje je izdelalo napravo za vplinjavanje organskih odpadkov iz gozda in polja z izkoristkom 65 do 80 %. 1 kg lesa tako daje 1 kilovat električne energije. Zmogljivost naprave je od 100 kg do 4,5 tone biomase na uro. Naprava lahko neprekinjeno deluje 12 mesecev.

Sončna centrala

V monakovski stanovanjski zgradbi je začela poskusno delovati majhna elektrocentrala na temelju sončne energije. Na strehi so uporabili Siemensove polprevodniške elemente, ki dajejo na leto 5 tisoč kilovatih ur električne energije. Mimo tega so sestavili tudi elektronski inverter, ki pretvarja enosmerno energijo, pridobljeno s strehe, v izmenično. Zahodnonemški časopis Die Zeit, ki poroča o tem, navaja, da novi inverter ni večji od aktovke. Inverter deluje na ta način: elektronski instrument meri 500 tisočkrat v vsaki sekundi izmenično napetost v mestnem omrežju in v pravi trenutki dovajajo isto napetost s strehe tako, da je solarna izmenična napetost sinhronizirana s tisto iz mestnega omrežja. S tem je izpolnjena zahteva mestne električne distribucije o vključevanju solarnega toka v mestno omrežje.

Moduli s površino 50 m² na strehi so sicer zaenkrat še predragi za serijsko uporabo, saj veljajo nad 100 tisoč mark. Sčasoma bo cena seveda nižja, dotlej pa bodo nemški strokovnjaki dobili z novim eksperimentalnim sistemom potrebne izkušnje.

Emajliranje pločevine

Tovarna Bayer je odkrila nov sistem emajliranja standardne jeklene pločevine. Po novem postopku emajliranja se osnovni in površinski sloj nanašata hkrati drug za drugim po sistemu mokro na mokro. Zatem se emajl suši in peče. Stroški so za polovico manjši, ker sušijo in pečejo samo po enkrat. Razen tega je površina ravna zaradi vlažnega nanosa. Sprememba tehnološkega postopka ne terja velikih investicij.

Visokonapetostni kabel

Švicarji so izdelali podzemeljski visokonapetostni kabel delovne napetosti 170/98 kV z žico preseka 300 mm². Žico so izolirali s sintetičnim kavčukom vrste nordel tovarne Du Pont. Kabel se dobro zvija in ima veliko odpornost ter dolg vek trajanja.

Izolacija bakrene žice

Tovarna Era Technology je izdelala nov postopek za izolacijo bakrene žice s steklasto ali oksidno prevleko. Dosedanji postopek izolacije s tankim slojem sintetičnih smol (lakov) je znan in je splošno v rabi, vendar imajo organske prevleke pomanjkljivost, da ne zdržijo visoke temperature, prav tako pa se tudi pri visoki temperaturi zmečajo in razpadejo, pri tem pa pride do preboja izolacije. Po novem postopku se izolacija nanaša na bakreno žico z jonsko radiofrekvenco. Take izolacije zdrže visoko temperaturo in ni mehaničnih poškodb pri zvijanju kablov. In še nekaj: zaradi uspešnejše izolacije je lahko električna naprava (npr. motor) manjše mase.

Zobniki iz nylona

Zobniki iz nylona, ki so vli na injekcijski način, so veliko cenejši v primerjavi s kovinskimi. Zobniki so iz zmesi 13 % nylona, 40 % steklenih vlaken in 5 % molibden-sulfida (preostalega odstotka snovi tovarna ne navaja). Vlivanje zobnikov poteka pod pritiskom 280 kg na cm². Zobniki imajo izredne lastnosti glede trdnosti in se tudi ne izrabijo. Odziv zobnikov tudi ne terja dodatne obdelave.

Zbral, prevedel in priredil Marjan Kraj

SOZD ISKRA
Izobraževalni center Ljubljana

razpisuje STROKOVNO POSVETOVANJE na temo:

Razvoj pravnega sistema z vidika ekonomske stabilizacije

dne 8.2.1984 (1 dan)

Posvetovanje je namenjeno sekretarjem DO in TOZD v SOZD Iskra in vsem strokovnim delavcem, ki imajo pomemben vpliv na razvoj samoupravnega prava na vseh ravneh v SOZD Iskra.

Na posvetovanju se boste seznanili z najnovejšimi stališči v zvezi z razvojem pravnega sistema ter vplivi teh sprememb na razvoj samoupravnega prava v združenem delu.

VSEBINA:

1. Aktualna vprašanja razvoja pravnega sistema
2. Statusni položaj TOZD, DO in drugih oblik združevanja
3. Planiranje, vloga trga in delovanje enotnega jugoslovanskega tržišča
4. Razvoj normativnih dejavnosti v OZD
5. Zaposlovanje in delovna razmerja
6. Uresničevanje odgovornosti v pravni ureditvi

S posvetovanjem bomo pričeli v sredo 8. 2. 1984 ob 9 uri v Klubu delegatov, Ljubljana, Puharjeva 7.

VODJA POSVETOVANJA: Jože GOLOB, dipl. prav., DSSS, SOZD Iskra

CENA:

V ceno 600 din so vključeni stroški organizacije posvetovanja in kosilo. Za navedeno ceno bodo TOZD oziroma DSSS prejeli račun na podlagi podpisane prijavnice. Potne stroške si uredijo udeleženci v svojih TOZD oziroma DSSS.

PRIJAVE:

Udeleženci naj takoj pošljejo prijavo na naslov SOZD Iskra, Izobraževalni center, Ljubljana, Trg revolucije 3—XI.

Podrobnejše informacije o posvetovanju lahko dobite pri Jožetu Golobu, tel. št.: 061-213-213, int.: 31-94.

Z usklajenim delom do boljših poslovnih rezultatov

Lansko leto je bilo za DO Elektrozeve prelomno, tako glede poslovanja, kot zaradi poenotenja akcij. DPO organizacije so odpravile marsikatero razhajanje in s tem tudi po tej strani dale osnovo za skupno delo. Posebej so se pri tem potrudile OO ZK in kot rečeno uspeh ni izostal. Sicer pa nam je nekoliko več o njihovem delu povedal predsednik akcijske konference ZK v DO Elektrozeve Peter Manojlovič.

»Delovanje OO ZK je v lanskem letu minilo predvsem v znamenju kvalitetnih sprememb. Te so se pokazale skoraj na vsakem koraku, saj smo uspeli odpraviti številna razhajanja iz prejšnjih let in uskladiti stališča. Vse to je potekalo vzporedno z izboljševanjem povezav med posameznimi temeljnimi organizacijami v naši DO in ob dobrem sodelovanju vseh DPO in vodilnih delavcev v TOZD ter še posebej z vodilnimi delavci DO Elektrozeve. Vse to je vplivalo na hitrejšo reševanje posameznih problemov in s tem tudi na izboljšanje poslovnih rezultatov, hkrati pa tudi na še večjo pripravljenost za izvrševanje delovnih nalog.

V TOZD TTS, ki je imela ob koncu leta 1982 veliko izgubo, lansko leto pa je zaključila celo z ostankom dohodka se je to še posebej pokazalo. Prizadevnost delavcev v TOZD TTS je bila resnično izjemna, saj so velikokrat delali v podaljšanem delovnem času in ob sobotah ter nedeljah in s tem pokazali, da so kolektiv, ki

se ne boji naporov in zna enotno ter učinkovito nastopiti.

S postopnim reševanjem svoje devizne odvisnosti s povečevanjem izvoza in nadomeščanjem uvoženega materiala z domačim, bodo v bodoče lahko brez dvoma dosegali še ugodnejše rezultate. Pri tem naj dodam, da je bilo v lanskem letu zelo uspešno tudi pridobivanje deviznih sredstev od naših kupcev, ki so pokazali več razumevanja za devizno udeležbo pri nakupu uvoženega repromateriala. Veliko zaslug, da so ta sredstva pridobljena v tolikšnem obsegu ima tudi prodajni sektor iz TOZD KI.

Kljub očitnim spremembam na bolje pa ostaja v DO Elektrozeve še veliko odprtih vprašanj. Zato bomo morali na tem področju odločno nadaljevati z delom. Da je to še kako pomembno, smo lahko občutili lani, ko smo si zastavili določene cilje, npr. izvedbo referenduma o združitvi v DO, tik pred referendumom pa se je razširila informacija, ki je vnesla zmedo in nato še politično škodo. S tovrstnimi problemi smo tudi sicer imeli veliko opravka. Kljub temu lahko rečem, da smo na tem področju precej naredili, kar dokazuje popolni uspeh decembrskega referenduma.

Ob precejšnjem izboljšanju zaupanja delavcev v DPO je zelo pomembno, da smo z našim delom pripomogli k poslovnemu uspehu, saj je bil ta celo boljši, kot smo si ga v začetku leta optimistično zastavili.

B.Č.

Iskrini likovniki razstavljajo na Jesenicah

V petek, 27. januarja 1984, ob 18. je bila na Jesenicah otvoritev razstave likovnih del desetih likovnikov, članov društva likovnikov Iskre.

Sodelovanje med likovniki DOLIK z Jesenic in Iskre je že tradicionalno in postaja vedno pomembnejše, tako za spoznavanje med umetniki, kakor za ogled umetnin.

To pot na Jesenicah razstavljajo svoja dela naslednji Iskrini likovniki: Martin Goričanec, Franc Guček, Izidor Jalovec, Boris Lavrič, Mladen Radojčić, Tomaž Sebreg, Vladimir Sitar, Vida Štemberger ter Zlata Volarič in Jože Volarič.

Na otvoritvi v novi galeriji DOLIK se je zbralo večje število likovnikov in ostalih ljubiteljev te vrste umetnosti z Jesenic.

Navzoče je najprej pozdravil Jože Varl, znani jeseniški delavec s področja kulture in dolgoletni urednik časopisa »Železar«. Nato je sledil kulturni program. Na gosli sta igrala Ana in Jože Bedić, Mojca Strgar in Jasna Ambrožič pa sta brali in recitirali pesmi Jožeta Volariča in prozo Zlate Volarič.

O razstavi in razstavljenih delih je nato govoril mentor Iskraev dr. Cene Avguštin. Med drugim je omenil, da je umetniška raven razstavljenih del v samem vrhu samorastniške ustvarjalnosti v Sloveniji ter, da je društvo uspešno in zelo aktivno.

Razstava na Jesenicah v novi galeriji DOLIK bo odprta do 8. februarja 1984.

Zlata Volarič

ISKRA HORJUL

Sindikavno prvenstvo v veleslalomu

Športna komisija Iskre Elektronike Horjul je tudi letos organizirala prvenstvo tovarne v veleslalomu.

Tekmovanja, ki se je odvijalo v nedeljo, 22. 2. 1984 na smučiščih v Sentojuštu, se je udeležilo 27 delavcev iz tovarne in kar več kot 50 tekmovalcev in tekmovalk iz okoliških vasi. Vendar pa prvenstvo ni minilo brez težav. Še med pripravami nanj je slabo kazalo, saj je bilo snega komaj dovolj, vreme in razpoloženje pa prav nič zimsko. Kljub temu so člani ŠD Sentojušt pripravili progo, katero pa je v noči s sobote na nedeljo na debelo prekril novozapadli sneg. Toda tako organizator, kot tekmovalci se niso vdali. Družno so nanovo poteptali progo, ki je sicer ostala mehka, vendar ni to nikogar posebej motilo. Tudi sneženje, ki je ves čas spremljalo tekmovalce na progi, ni nikogar odvrglo od namena, da preizkusi svoje smučarske sposobnosti.

Rezultati:
Iskra (2 teka): članice do 25 let: 1. Jelka Vrhovec (55.76), 2. Metka Krvina (56.78), 3. Joži Čepon (59.33);
člani nad 35 let: 1. Anton Tominc (57.70), 2. Medic Janez (57.75), 3. Matija Kavčič (59.87); člani 25 do 35 let: 1. Darko Zdešar (50.36), 2. Franc Leskovec (52.51), 3. Peter Janša (52.85), 4. Franc Vrhovec (53.11), 5. Franci Ogrin (58.68); člani do 25 let: 1. Hinko Košir (50.24), 2. Franci Vrhovec (51.45), 3. Stane Oblak (56.14), 4. Robi Malovrh (56.18), 5. Martin Mole (63.62);
Ostali (1 tek): članice: 1. Mihaela Oblak (28.03), 2. Marija Herič (28.92), 3. Mateja Logar (29.54), 4. Alenka Prebil (30.32), 5. Darinka Leskovec (30.65), itd. (uvrščenih 11 tekmovalk); člani: 1. Andrej Maček (23.62), 2. Janez Kozina (24.47), 3. Vinko Maček (24.52), 4. Andrej Potrebuješ (24.54), 5. Matjaž Filipič (24.58) itd. (uvrščenih 38 tekmovalcev).

Po končanem tekmovalstvu je bila razglasitev rezultatov v prostorih kulturnega društva Sentojušt. Lične diplome in medalje je prvim trem iz vsake skupine podelil predsednik KS Horjul Pavel Zdešar, ki je čestitil tudi ostalim tekmovalcem in jim zaželel še veliko športne sreče. Tako smo kljub težavam uspešno spravili pod streho še eno veleslalomsko prvenstvo Iskre Horjul.

Jelka Vrhovec

ZAHVALI

Ob boleči izgubi drage mame

MARIJE ŽUPANČIČ

se zahvaljujem vsem sodelavcem montaže ploščatega releja za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in denarno pomoč. Vsem iskrena hvala!

Mihaela Župančič.

Ob smrti moje drage mame

ANČKE ALIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem delovne organizacije Iskra-Avtomatika-TOZD Naprave za energetiko za podarjeno cvetje, izraze sožalja in za spremstvo na njeni zadnji poti

Fani Kočar z družino.

Časopisne novice

V Iskrini tovarni Kibernetika v Kranju so, kot smo že poročali, izdelali napravo za nadzor konice odjema električne energije. Z njo je mogoče pri večjih rabnikih uravnavati enakomeren odjem električne energije. Z napravo je možno prihraniti od 10 do 15 % elektrike.

Korak naprej pa so napravili v grospejski tovarni Black & Decker, kjer pred časom razvili podobno napravo, ki že več mesecev uspešno deluje. Prihranek energije je pri njih še večji, saj je izračun prikazal, da je kar 33 %.

Inovator Alojz Mencin, ki sicer dela v žužemberški tovarni Iskre, je pripravljen, ki odpravlja konično porabo elektrike v industriji brez motenj v delovnem procesu. Za to skrbi posebna naprava, ki v primeru prekoračitve dovoljene porabe preklopi določene stroje in naprave na lastni agregat. Ta se avtomatično vklopi porabnik se tako izogne prekoračitvi porabe.

Inovator je hkrati s lastno zamisljo povsem izključil tudi zaplete zaradi napeljevanja, ki v posameznih okoljih skrbijo za delovanje elektroenergetskih sistemov, saj nad porabo in preklapljanjem v celoti bdi avtomatika. — Delo, Ljubljana.

Za gorenjsko gospodarstvo predstavljajo tečajne razlike v zadnjem času težje breme, ki so nastale pri najemanju in odplačevanju tujih kreditov za opremo in drugega. Ker delovne organizacije niso imele deviz za vračilo teh posojil je zanje založila banka. Temeljna banka Gorenjske je na ta način odplačevala 27 milijonov dolarjev tujih kreditov. Pri tem je nastalo za 1,2 milijarde dinarjev stroškov, oz. tečajnih razlik.

Ker bi bilo za nekatere gospodarske organizacije na Gorenjskem prehudome, če bi morali te razlike poravnati takoj, predlagajo v banki, naj bi to storili sedmih letih. Največ tečajnih razlik morajo plačati v jeseniški Železnari (458 milijonov dinarjev), kranjski Iskri (421 milijonov dinarjev) in Savi (214 milijonov dinarjev). Od teh je Iskra lani poravnala predlagano sedmino stroškov pri vračilu tujih kreditov.

„Beograjska Hitra pomoč bi morala dobiti novo telefonsko centralo v začetku letošnjega leta, toda to ne bo mogoče. Iz ljubljanske Iskre so nam namreč sporočili, da je tovarna v zadnjih mesecih lanskega leta delala samo za izvoz. Zato bo morala telefonska centrala za beograjsko Hitro pomoč še nekoliko počakati. Verjetno jo bo tovarna poslala v Beograd v letošnjem juniju. Vest je posredoval Peter Manojlovič ljubljanske prodaje.“ — Ilustrovanja politika, Beograd.

Kranjski Glas je objavil obširen intervju z direktorjem Ljubljanske banke Temeljne banke Gorenjske Vladom Sodinom, ki je svojo prvo delovno dolžnost pred mnogimi leti prevzel v Iskri.

Za nas je morda pomemben njegov odgovor na vprašanje, kam bo temeljna banka letos investirala:

„Kreditno-monetarja politika je za letošnje leto zelo restriktivna. Za investicije ne bi smeli porabiti več kot lani. Če bomo zagotovili sredstva za redno proizvodnjo, kot je kratkoročno kreditiranje za selektivne namene — priprava izvozne opreme, proizvodnja opreme in podobno in če bo ostalo v predlanskem obsegu, kar dovolj. V prvi vrsti bomo kreditirali investicije, ki bodo usmerjene v izvoz surovinske baze in nujni delež bo šel za kmetijstvo, ki nam bo zagotavljalo razne proizvode hrane, in v turizmu, ki bo usmerjen za tuje goste. Od večjih investicij bodo krediti le za elektrojeklarno II., ker se ta financira iz sredstev konzorcijslovenskih bank.“

Zbral in uredil Marjan Kozjak

RAZPIS XXII. ZIMSKO ŠPORTNIH IGER SOZD ISKRA

Propozicije za tekmovalstvo na XXII. zimsko športnih igrah SOZD Iskra, ki bodo potekale v 24. in 25. februarja 1984 v Gozd Martuljku in Kranjski gori.

XXII. zimsko športne igre obsegajo tekmovalni disciplinski tek in veleslalom. Udeleženci tekmovalstva se lahko prijavijo v naslednje tekmovalne razrede:

TEKI:

- moški: 10 km — tekmovalni razred A (zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1984 niso dopolnili 30 let)
- moški: 5 km — tekmovalni razred B (zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1984 dopolnili 30 let in niso starejši od 40 let)
- moški: 5 km — tekmovalni razred C (zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1984 dopolnili 40 let)
- ženske: 5 km — tekmovalni razred A (zajema tekmovalke, ki so do 1. 1. 1984 niso dopolnile 30 let)
- ženske: 5 km — tekmovalni razred B (zajema tekmovalke, ki so do 1. 1. 1984 dopolnile 30 let in niso starejši od 40 let)
- ženske: 5 km — tekmovalni razred C (zajema tekmovalke, ki so do 1. 1. 1984 dopolnile 40 let)

Tekmovalstvo v tekih bo 24. 2. 1984 ob 15. v Gozd Martuljku.

VELESALOM: bo dne 25. februarja 1984 ob 10. uri v Kranjski gori.

- moški: tekmovalni razred A (zajema tekmovalce do 24. leta starosti)
- moški: tekmovalni razred B (zajema tekmovalce od 25. do 29. leta starosti)
- moški: tekmovalni razred C (zajema tekmovalce od 30. do 34. leta starosti)
- moški: tekmovalni razred D (zajema tekmovalce od 35. do 39. leta starosti)
- moški: tekmovalni razred E (zajema tekmovalce od 40. do 44. leta starosti)
- moški: tekmovalni razred F (zajema tekmovalce od 45. do 49. leta starosti)
- moški: tekmovalni razred G (zajema tekmovalce, ki so do 1. 1. 1984 dopolnili 50. let)
- ženske: tekmovalni razred A (zajema tekmovalke do 29. leta starosti)
- ženske: tekmovalni razred B (zajema tekmovalke od 30. do 39. leta starosti)
- ženske: tekmovalni razred C (zajema tekmovalke, ki so do 1. 1. 1984 dopolnile 40. let)

Rezultati tekmovalstva v tekih in veleslalomu se ocenjujejo posamezno in ekipno. Za ekipno uvrstitev se točkujeta teki in veleslalom najbolje uvrščenih iz vsakega razreda moških in žensk.

Za nepopolne ekipe se za ekipno uvrstitev štejejo kazenske točke zadnjega tekmovalca v razredu, s pribitkom 500 KT.

Pritožbe in ugovore bo reševala 5-članska komisija, ki jo bo imenovala komisija šport in rekreacije pri SOZD Iskra.

Tekmovalstvo se lahko udeležijo samo člani SOZD Iskra, ki bodo svojo udeležbo prijavili pri svojih referentih za šport in rekreacijo, pri DO SOZD Iskra.

Vse delovne organizacije morajo svojo udeležbo prijaviti pisмено do 15. 02. 1984 na naslov:

»ISKRA« INVEST SERVIS, Področje za rekreacijo, Ljubljana, Trg revolucije

Za prijavo je veljaven seznam tekmovalcev, ki ga potrdi kadrovska služba.

Prijava mora vsebovati:

- priimek in ime tekmovalca
- rojstne podatke
- razred v katerem bo tekmoval

V primeru spora ima komisija za pritožbe pravico identificirati tekmovalce s pomočjo osebne izkaznice, vsi tekmovalci morajo na cilju imeti osebno izkaznico, kateri koli dokument, ki ima fotografijo (vozniško dovoljenje, potni list, itd.) in polno zdravstveno izkaznico.

Vsak tekmovalce mora tekmovali v svojem starostnem razredu.

V primeru, da komisija za pritožbe ugotovi, da tekmovalce ni član SOZD Iskra, da tekmovalce ne tekmuje v ustreznem razredu, diskvalificira vse tekmovalce delovne organizacije tekmovalnega razreda.

Vodja ekipe je dolžan 60 minut pred začetkom tekmovalstva javiti vodstvu tekmovalstva vse nastopajoče tekmovalce. Naknadnih sprememb in prijav vodstvo tekmovalstva ne bo upoštevalo.

Tekmovalci tekmujejo na lastno odgovornost. Prireditelj ne prevzame nobene odgovornosti za morebitne poškodbe.

Organizator tekmovalstva si pridržuje pravico, spremeniti čas in kraj tekmovalstva, bodo to zahtevale okoliščine. O tem bo vodstvo zimsko športnih iger SOZD Iskra pravočasno obvestilo vse prijavljene.

IZLET NA LIMBARSKO GORO

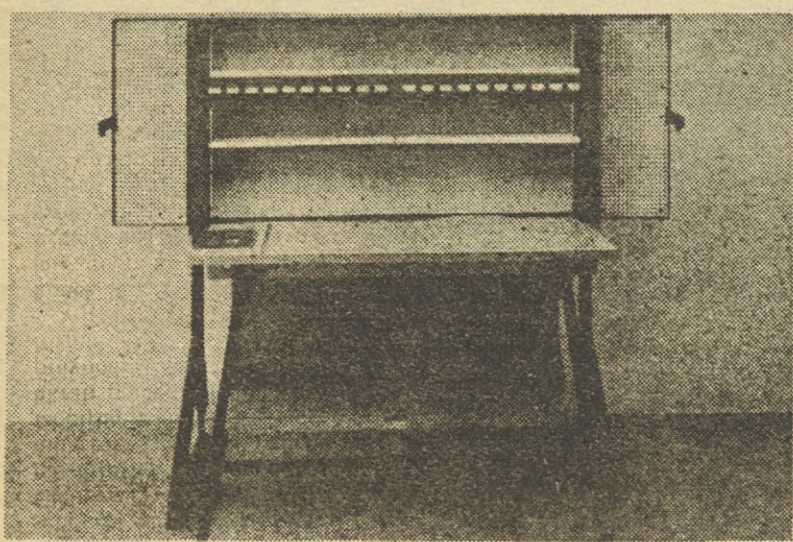
Planinska sekcija DO ISKRA Kranj bo v soboto, 11. februarja priredila izlet s Trojan čez Limbarsko goro do Moravč.

Avtobus nas bo zjutraj ob 7. uri odpeljal izpred kranjskega hotela Creina na Trojan. Od tu bomo šli po Domžalski planinski poti čez hribočke na Limbarsko goro in se stopili v Moravče. Približno 4 ure bomo rabili za to pot. Domov se bomo vračali z rednim avtobusom skozi Ljubljano. Če bo prijav za izredni avtobus premalo, bomo šli na pot z rednim avtobusom ob 5.40.

Vodnika Igor Kloar in Edo Erzetič priporočata udeležencem dobro zimsko pohodno opremo in smučarske palice.

Prijave in vplačila (20 din povratek plača sam) sprejema Volga Pakj iz tajništva DO ERO, tel.: 28-22, do srede 8. februarja.

REKLAMNA PRODAJA:

Vse Iskraše obveščamo, da DO ERO še vedno prodaja omarice in mize KLIP KLAP z naslednjimi ugodnostmi:

- 41% nižje cene
 - možnost plačila v šestih obrokih
 - brez pologa
 - organiziranje dostave, če iz enega kraja naročite večje število izdelkov
- S primerjavo običajne in znižane cene lahko izračunate, koliko boste prihranili, če boste kupili:

Izdelek	Nova cena	Znižana cena	Višina obroka
1. Omarica KLIP KLAP + stojalo za omarico	9.797,95 din	6.858,55 din	1.143,00 din
2. Miza KLIP KLAP + omarica in stojalo	15.845,15 din	11.091,60 din	1.849,00 din

- Izdelki so prvovrstni in imajo enoletno jamstvo.
- Omogočajo vam, da si na majhnem prostoru v hiši, garaži, kleti in podobnem uredate delavnico.
- Z nakupom omarice klip klap bo vaše orodje vedno urejeno in varno spravljeno.
- Omarico lahko pritrdite na steno, če pa jo želite premikati, pa na posebno stojalo.
- Na mizi klip klap boste pritrdili nove in stare klip priklopke, upenjali obdelovance različnih oblik ter jo uporabljali za razna druga dela.
- Mizo klip klap boste lahko zložili ter z njo zaprli ter zaklenili omarico klip klap.

Velikost omarice OM 210: 1252 x 620 x 230 mm

Velikost mize DM 201:

delovna ploskev 1100 x 600 x 25 mm

višina 775 mm

Vse informacije dobite v Kranju, DO ERO, pri tovarišici Betka BOLKA (tel. 22-221, int.) ter v Ljubljani, pri Dragici BRZIN. Prodaja ERO, Trg revolucije 3 (tel. 213-213, int. 15-30).

Če niste iz Kranja ali Ljubljane vam priporočamo, da vaš sindikalni poverjenik zbere vašo naročila ter se z nami dogovori za način dostave.

Ponuja se vam priložnost ki je ne kaže zamuditi!